"SAVAITINIS DRAUGAS"
Lietuvių Katalikų Laikraštis,
Eina kas ketvirtadienis
Prenumer. kaina metams $1.50
Užrubežyje $2.50
Pavieni numeriai 3c.
"SAVAITINIS DRAUGAS"
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
Tel Drover 6114.

"Tėvynė"
307 W 30th st

SAVAITINIS DRAUGAS

LIETUVIŲ KATALIKŲ LAIKRAŠTIS

"SAVAITINIS DRAUGAS"
Lithuanian Catholic Weekly
Published every Thursday by
Draugas Publishing Co.
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
Tel. Drover 6114.
Yearly subscription in U. S.
$1.50; Foreign countries $2.50.
Single copy 3c.

ORGANAS LIETUVIŲ R.-K. FEDERACIJOS, SUSIVIENIJIMO L. R.-K. AMERIKOJE.

Metai-Vol.-VIII

CHICAGO, ILL., KETVIRTADIENIS, 21 DIENA GRUODŽIO (DEC.) 1916 M.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER JULY 8th, 1912 AT THE POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3 d, 1897.

No. 51

SVEIKI SULAUKE ŠV. KALEDU

"NESITAIKINSIME!"--LLOYD GEORGE.

Londonas. Galų gale ir Anglija viešai prabilo dėlei vokiečių siulomų taikos derybų. Vardu vyriausybės naujasis ministerių pirmininkas David Lloyd George parlamente pranešė, kad Anglija atmeta centralinių valstijų pasiulijimą užbaigti karę ir pradėti taikos derybas. Gird, ir Anglija, kaip ir kiti talkininkai, pasiryžusi kariauti iki galutino sutruškinimo Prusijos militarizmo, nes prešingai Europa niekados neturėsianti ramumo. Lloyd George aiškiai pažymėjo, kad atskiros taikos su vokiečiais Anglija nei nemano kada nors daryti. Nors, esą, Anglija ir nenorėtu ilgiau tęsti karę, bet jeigu Francija, Rusija ir kiti talkininkai nesutinka taikinties, tai ir Anglija neturi teisės mesti šalin ginklo.

Po tokio pranešimo Anglijos premjero paskutinė vil tis netolimos taikos dingo. Beveik visi talkininkai jau oficialiai pasakė, kad jie kariaus lig tol, kol nugalėjimas bus jų šone. Priešingai — nei taika, nei taikos derybos talkininkams nereikalingos ir jų jie nepriima.

Taip užsispyrus talkininkams tikimąsi, kad Europoje dar ilgai liesis kraujas, dar daug ašarų išlies nekalti žmonės.

"VISKAS DĖLEI KARĖS."

Londonas. Naujasis Anglijos ministerių pirmininkas Lloyd George pranešė, kad Anglija privalo sumobilizuoti visas savo jiegas, kad tik laimėti karę su vokiečiais. Karės vedimui, gird, netik reikia pašvęsti savo sunus, vyrus bei brolius, bet ir pinigus, maistą, laivus ir t.t.

Bunda Anglija.

TURKAI PASIPIKTINĘ.

KONSTANTINOPOLIS. Turkijos svetimų reikalų sekretorius Halil Bey pasakė parlamente karštą kalbą, prieš rusų reikalavimą atiduoti Konstantinopolį. Gird, šis rusų neįvykdomas troškimas neišsipildys, o turkų tauta esą niekados neužmirš tokio begėdiško rusų pasikesinimo.

1,000 RUMUNŲ IR RUSŲ PAKLIUVO Į NELAISVĘ.

BERLYNAS. Mackenzenas Dobrudžoje didžiausiais žingsniais kasdien žengia pirmyn, vydamas pirm savęs rusus ir rumunus. Pastaromis dienomis į nelaisvę pakliuvo arti tukstanties kareivių rusų ir rumunų. Smarkiausi mušiai dabar verda paupiose Sereth.

ANGLAI SUSIRUPINĘ DĖLEI VOKIEČIŲ SUBMARINŲ.

Berlynas. Tariamoji Anglijos blokada pilnai neatsiekė savo tikslo. Vokiečių laivai plauko beveik po visas jures, o apie povandenines laives tai ir kalbos negali buti. Jau nemažą dalį Anglijos laivyno vokiečių povandeninės laivės palaiduojo jurių dugne. Anglijos vyriausybė ir visuomenė labai susirupinę dėlei tųjų plienrnių žuvelių su kuriomis kovoti labai sunku. Anglai mano pabudavoti daugiau tų laivių ir pradėti aršią karę su vokiečiais vandenyj.

MAKEDONIJOJE RAMU.

Žinios iš Berlyno ir Paryžiaus skelbia, kad pastaromis dienomis Makedonijos fronte nieko įdomaus ne atsitiko. Mušiai nurimo, kariuomenės šilduosi apkasuose.

Lenku dabartine politika.

Lenkijoje yra trįs partijos: taip vadinami kairieji, viduriniai ir dešinieji.

Kairieji yra socialistai ir radikalai. Jie aklai laikos vokiečių pusės. Vokiečių valdžia su jais šaltai elgias, nes jie nepritaria sudarymui lenkų legionų. Antroji partija arba vidurys susideda ypač iš miestelėnų ir tautiškai susipratusiųjų darbininkų. Tos partijos programa yra aiškiai priešinga Rusijai. Tos partijos programe yra atbudavoti neprigulmingą Lenkiją, į kurią turi įeiti ir Galicija ir Poznanius. Ta partija tveria lenkų legionus, kurie turi buti, kaip i pradžia tikrosios Lenkijos armijos.

Dešinoji lenkų partija yra taip vadinami endekai arba tautininkai šovinistai. Jie susideda daugiausiai iš dvarininkų ir miestelėnų. Ta partija iš pradžios buvo palinkusi prie Rusijos. Bet dabar, matydama, kad nuo Rusijos ne ką tepelnys, laikos neutrališkai, kad nenusikaltus nei vokiečiams nei rusams.

Visos lenkų partijos rupinas, kad Lietuva nebutų atskira ir neprigulminga karalystė, bet kad Lietuva prigulėtų Lenkijai, arba kitaip sakant, kad Lietuva butų Lenkijos vergė.

SUV. VALSTIJOS DIRBASI 4,000 KULKASVAIDŽIŲ.

Washingtonas. Suv. Valstijų kariškoji ministerija užsakė pas bendrovę Vickers 4,000 kulkasvaidžių. Jie bus dirbami Hartford, Conn.

60 MILIJONŲ BUŠELIŲ GRUDŲ PAKLIUVO VOKIEČIAMS.

Kopenhagenas. Vokiečiams užkariavus Rumuniją pakliuvo 60,000,000 bušelių grudų ir kukuruzų.

Tas maistas aprupins vokiečius iki naujos pjutės.

ŽUVO 6 ANGLEKASIAI.

VINCENNES, IND. Šiomis dienomis kasyklose Olphant-Johnson netoli nuo Bruceville, Ind. ištiko sprogimas, kuris palaidojo po žemėmis 6 darbininkus ir 15 sužeidė.

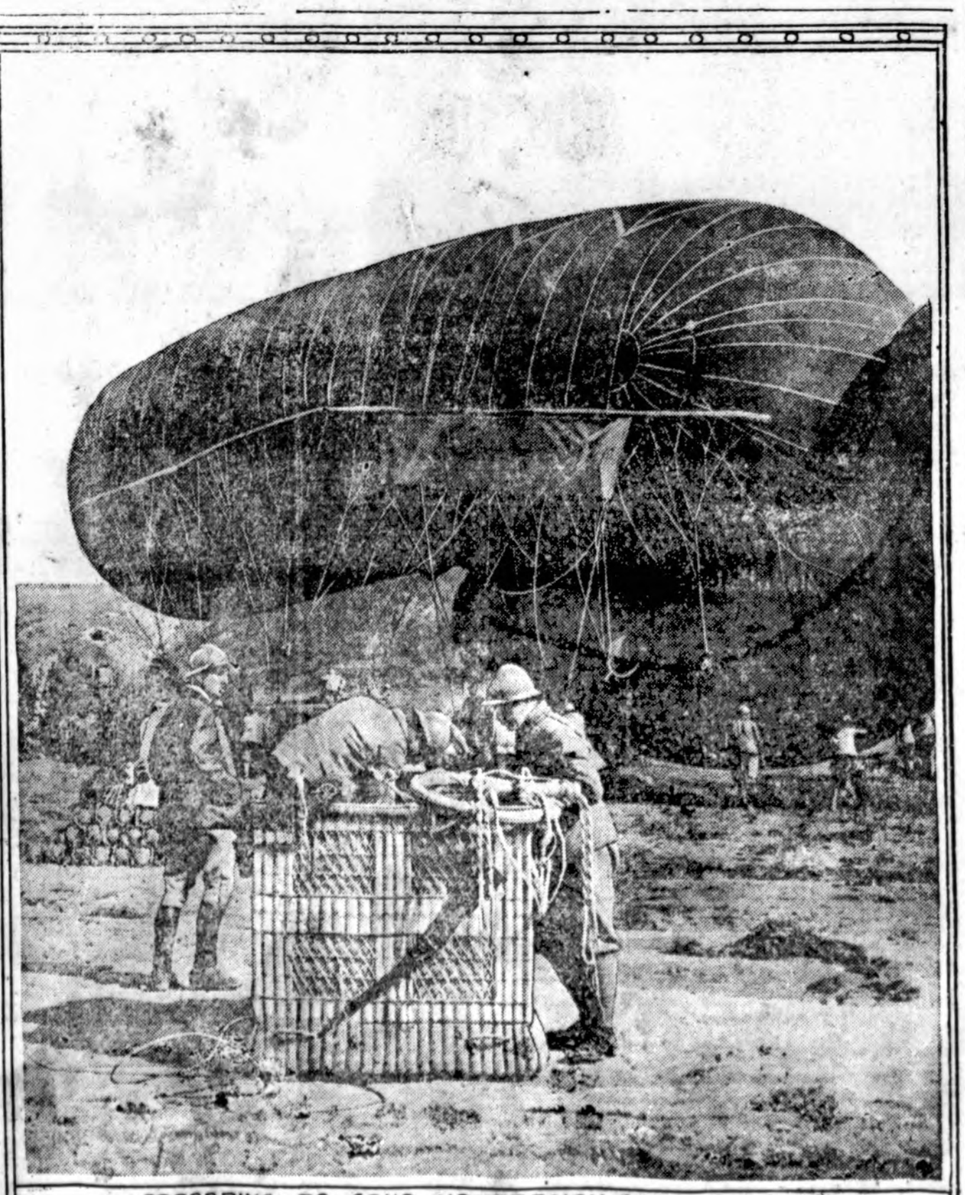

PREPARING TO SEND UP FRENCH CAPTIVE BALLOON

Photo by American Press Association from Medem.

PAVEIKSLĖLIS PARODO PAIMTĄ Į NELAISVĘ FRANCUZŲ ORLAIVĮ.

Varšavoje naikinami pedsakiai rusu viešpatavimo

Waršaviečiai nutarė:

1. Gatves su rusiškais vardais, pavadinti lenkiškais vardais.

2. Visas rusiškas iškabas nuimti. Jų vieton privalo buti pakabintos lenkiškos.

3. Suteikti senovės išvaizdą palociui Staszyco, prašalinimu ornamentu rusiškame styliuje.

4. Nugriauti visus tuos paminklus, kuriais rusai džiaugėsi savo pergale ant lenkų.

5. Pijarų bažnyčią prie gatvės Dluga ir istorišką bažnytėlę ant Woli atiduoti katalikų bažnytinei vyriausybei.

6. Visiškai panaikinti pravoslavų cerkvę prie Ujazdowskų aliejų.

LEGENDOS APIE KRISTŲ MAŽUTĖLĮ.

Rytų šalies žmonės labai mėgsta pasakas. Štai kokias pasakas jie pasakoja apie Kristų mažutėlį.

Nuo gilios senovės laikų yra dar užsilikę labai daug gražių legendų apie gimimą pasaulio Atpirkėjo. Su kaikuriomis legendomis mes su pažindinsime skaitytojus.

Pas egiptėnus yra, šitoks padavimas:

Šventoji šeimyna bėgdama nuo Erodo persekiojimų į Egiptą pirmoje dienoje kelionės sustojo pailsėti prie Sykomora. Nuliudus Dievo Gimdytoja atsisėdo po medžiu, o pamačiusi netoli dak tilinę palmą sumanė pasistiprinti jos vaisiais. Bet veltui šv. Juozapas kratė šakas, nes vaisiai nepuolė žemyn, o rankomis pasiekti negalima buvo. Tuomet Vaikelis paliepęs medžiui pasilenkti. Medis tuojaus išpildęs Dievo Sunaus reikalavimą ir Švenčiausia Motyna prisiskynė sau rankomis vaisių nuo palinkusio medžio. Liepiant dieviškam Vaikeliui taipo gi ištryško vanduo iš žemės ir šventoji šeimyna užganėdino troškulį. Vaikelis, apleisdamas šią vietą poilsio, šitaip tarės palmai: "Ačiu tau, gerasis medi, už pildymą mano paliepimų. Nuo šio [illegible] anglai nešios tavo šakeles rojuje mano Tėvo ir jomis bus vainikuotos galvos kankintinių už tiesą." Tariant tuos žodžius aniolas nužengęs iš dangaus, nusilaužęs šakelę palmos ir vėl pakilo į augštybes. Nuo to laiko, esą, palmos šakelė yra ir po šiai dienai ženklu garbės. Palmos šakelė duodama už ypatingus atsižymėjimus poezijoje, muzikoje, moksle ir kitose dailės srityse. Musų a. a. tautietis Česlovas Sosnauskis gavo palmos šakelę nuo Francijos muzikos akademijos.

Arba vėl kita legenda apie paraudonavimą žolyno. Šią legendą dar ir dabar pasakoja viens kitam tolimųjų rytų gyventojai.

Pasveikinti gimusį Dievą atėjo į stainelę trįs karaliai ir piemenėliai, kurie Betlejaus apylenkėse ganė bandą. Piemenėliai Jezui atnešė laukinių žolynų, panašių į baltas lelijas. Karalių gi dovanos buvo auksas ir sidabras. Piemenėliai pamatę šias brangias dovanas labai nuliudo. Gird, į jų menkus žolynus dieviškasis vaikelis neatkreips ir domos. Bet stojosi kitaip. Mažutėlis Jezus atstumė nuo savęs brangenybes ir paėmęs į rankeles baltą piemenėlių žolynėlį prispaudė jį prie lupų. Ta vieta žolynų, kur pabučiavo Kristus, likusi raudona. Ir dabar apie Betlejų augą balti žolynai su raudonais lupų formos atspaudomis. Prieš Kristaus gimimą tie žolynai esą buvę visiškai balti.

...ų Gy-...nimo Ame-rik oje

"NAUJIENŲ" BEGĖDYSTĖ.

Kadangi socialistų laikraštyje "Naujienose" tartum kimšte prikimšta klaidų, melagysčių ir pagaliaus falsifikacijų, tatai daugelis teisingai jau įsitikrino, kad "Naujienos" tai bjaurus tamsybių šaltinis.

"Naujienų" agentas, arba kitaip sakant tamsybių platintojas J. Aceris be jokios sarmatos, per akis drįsta mulkinti jau ir taip aptemusius "Naujienų" skaitytojus, sakydamas, kad žmogžudys, "cicilikas" Kazimieras Vaičas, kurs pildė socialistų mokslą apie socialistišką moterystę, kurs lindo prie savo brolio pačios, kad ją atvesti į paleistuvystę, kurs nužudė tą nelaimingą moterį ir pats nusišovė, girdi tas niekšas nebuvęs socialistų laikraščių mylėtojas.

Bet mes ir, visi kurie buvo nuėję pažiurėti, nužudytosios moters, visi matėme, kad ten, toje stuboje buvo pilni pakampiai primėtyti socialistų šlamštų "Naujienų."

Tamsybių platintojas "Naujienų" agentas J. Ačeris rėkia kad girdi "Naujienas" ėmės ne piktadarys bet jo brolis Antanas Vaičas, kurio moterį piktadaris nužudė.

Gi žmogžudys "cicilikas" Kazimieras Vaičas prie savo brolio Antano ir gyveno. Ten gyvendamas jis sėmė savo mokslo iš socialistų šlamšto "Naujienų," kurias ėmė jo brolis. Ir tokio aiškaus dalyko jokiu budu negali suprasti tamsybių platintojas arba kitaip sakant "Naujienų" agentas J. Ačeris.

Tiesa ir pats "Naujienų" redaktorius Grigaitis yra toks stebėtinas tamsuolis kad budamas socialistų vadu nei socializmo nežino, o vieną sakinį berašydamas net septynius kartus puola kniupščias į bjauriausią klaidų balą. Apie tai mes patariame kiekvienam paskaityti labai įdomią kningelę vadinamą "Marksas II." Jei taip tamsus yra pats "Naujienų" redaktorius suprantate ir patįs koks tamsunas beturi buti "Naujienų" agentas J. Ačeris. Ko tat ir benorėti. kad jis suprastų kad ir tokius aiškius dalykus.

"Naujienos" pataria už tą niekšą žmogžudį Kazimierą Vaičą melsties. Delko tas patarimas? Beabejo delto, kad bent kiek nuteisinti tą ciciliką žmogžudį, nes jis buvo tos pačios dvasios ko ir lietuvių socialistų laikraščiai, arba kitaip sakant kad jis buvo tų socialistų šlamštų tikruoju sėbru ir bičiuliu.

J. Poška ir P. Cibulskis.

ROCHESTER, N. Y.

Dr. J. Bielskio Prakalbos.

Gruodžio 3 d. pobažnytinėje svetainėje kalbėjo sugrįžęs iš Lietuvos atstovas dr. J. Bielskis. Žmonės žingeidaudami išgirsti apie Lietuvą, pradėjo rinkties valandą anksčiau prieš paskirtą laiką; per jokias prakalbas neprieidavo tiek daug žmonių, kaip šį kartą; susikimšę stovėjo. Vakarą atidarė vietinis klebonas kun. J. Kasakaitis trumpa prakalbėle paaiškindamas, jog pasitaikė mums gera proga išgirsti šį-tą iš to vargų kampelio, musų brangios tėvynės, ir pakvietė gerb. atstovą papasakoti ką jis tenai girdėjo ir regėjo. Dr. Bielskio kalba rimta, gyva, didžiai žingeidi, ir pertai visi ramiai užsilaikė ir atydžiai klausėsi. Kalbėtojas vaizdžiai nupiešė dabartinį Lietuvos stovį, neišpasakytą vargą ir skurdą musų brolių ir sesučių; ypač giliai sujudino visus pasakojimas apie tų mažutėlių-vaikučių padėjimą prieglaudose, kurie nors basi, nuplyšę, išblyškę, nieko daugiau nereikalauja nuo mus amerikiečių, vien tik duonutės; girdint tą nevienam klausytojui nuriedėjo per veidą stambi ašarėlė. Priminė taipgi kalbėtojas kokią naudą suteikia dabar ten Lietuvių Draugija nukentėjusiems nuo karės šelpti; ji-ji vienintėlė užlaiko tas prieglaudas ir pagal savo išgalės gina nuo bado kaip tuos mažučius, musų Lietuvos ateitį, taip ir suaugusius žmones. Tai Draugijai suteikia didžiausią pagelbą iš Amerikos Tautos Fondas, kurio skyriai privalo buti kiekvienoje lietuvių kolionijoje. Garbė rochesteriečiams, jog turi tokių skyrių ir gana daug aukų jau surinko taip svarbiam dalykui!

Antroj savo kalbos dalyj dr. Bielskis kalbėjo apie belaisvius Vokietijoje, jog jų ten didžiausias vargas, kad maisto užtektinai negauna; toliaus, apie susinešimą su Lietuva ir galutinai paaiškino apie naują aukų rinkimo budą, arba suorganizavimą lietuvių armijos gelbstančios savo tėvynę, kurią sudarys aukautojai kas mėnuo pradedant nuo 25c ir daugiaus iki karės pabaigai. Tuoj pasižadėjusių prisirašė į 70 ypatų; naudinga butų, jeigu jie visi savo prižadus išpildytų, pasirodytų tikrais tėvynainiais.

Pertraukose buvo eilės. Gražiai padeklemavo p-lės: P. Steponaičiutė ir E. Karalaitė ir A. Baranauskas; ypač pastarasis parodė gabumą prie sakymo eilių, balsas aiškus, gestai naturališki, tik reikia tankiaus sakyti.

Paskui kun. Kasakaitis prabilo į klausytojus karštai žadindamas visus vardan badaujančios tėvynės paaukauti kiek kas išsigali, ir pranešė jog visos aukos eis per vietinį skyrių Tautos Fondan. Ir ištikrųjų rochesteriečiai, kaip visada, taip ir šį kartą pasižymėjo savo gausiomis aukomis. Programą užbaigė Šv. Cecilijos choras sudainuodamas: "Lietuva Tėvynė Musų."

Sekantieji aukojo:

Po 5 dol.: kun. J. Kaskaitis, Konst. Norkevičius.

Po 2 dol.: P. Vaičius, K. Birgilas, J. Bardzilauskas.

Po 1 dol.: A. Budreika, K. Stašaitis, S. Keliauskas, P. Mateikis, J. Gudinas, P. Kepalas, J. Bartmonas, P. Žaldaris, V. Uzdila, P. Banelis, P. Petrusevičius, K. Širdlauskas, K. Mockevičius, D. Rovas, B. Stučka, A. Bernatavičius, J. Gudinavičius, P. Aleksa, J. Kurkulis, S. Bagdonas, A.A Šmigelskis, A. Gudinas, D. Mrs. Jokšas, J. Vilimas, K. Kazlauskas, K. Dubickiute, L. Jančaičiute, A. Bernatavičiutė, K. Gaubis, A. Širvinskas, E. Kraierienė, J. Anusevičiutė, M. Ventis, J. Šokelis, J. Malcevičiutė, A. Palulonis, A. Gervickas, J. Banevičius, J. Motiejunas, B. Danilevičius, F. Paluikis, J. Broknis, S. Mockevičius, M. Levickienė, M. Pabrinkis, P. Baltakis, M. Kalčis, V. Norkevičius, K. Šiaulevičius, J. Margelis, A. Buitvida, S. Kovas, A. Milčiukas, J. Aleliunas, A. Aleliunas, J. Saverinas, J. Anuškevičius, M. Jzelunaitė, D. Bobickaitė, P. Kaieckis, O. Šukytė, A. Stukas, S. Janavičius, Z. Griškaitis, J. Keliauskas, P. Rapšis V. Paluikaitė, B. Ulozas, A. Ulozas, A. Gribauskas, D. Dagis, S. Kazakevičius, J. Levickas, O. Jaciunckiutė, A. Žurauskas, K. Andriuškevičius, K. Lapeikis, P. Orlauskas, K. Sabatauskas, A. Labanauskas, A. Gibson, Ad. Gervickas, M. Zdanevičius, P. Pabijanskas, A. Balaišis, B. Vėželis, E. Aukselevičienė, A. Orlauskas A. Mastauskienė, S. Malinauskiutė, M. Devonienė, J. Dombrauskas, P. Černius, A. Ucevičius, A. Jacevičiutė, M. Steponaitis, J. Mateikis, E. Mociejunienė, S. Balsis, J. Strolienė, S. Černiauskiutė, K. Vadeika, P. Pečkus, P. T. Širvinskas, D. Šimanauskas, V. Danilevičius, S. Klimaitis.

Viso su smulkiom aukom surinkta $156.15.

Didi garbė aukantojams, už taip gražią auką savo badaujantiems broliams ir seserims, savo suvargintai tėvynei!

Lietuvos Sunus.

PASVEIKINIMAS.

Gerbiamas "Draugas" ir "Sąvaitinis Draugas," sveikinu su šv. Kalėdomis ir Naujais Metais. Linkiu laikraščiui ilgiausio gyvavimo ir geriausio pasisekimo, kad atenantį metą "Draugas" lankytų kiekvieną lietuvišką šeimyną, kad kiekvienas lietuvis skaitytų "Draugą."

"Draugas" yra žmonių geriausis artimas. Jis mokina doros, skleidžia apšvietą, tuo pačiu kartu naikina piktžoles iš lietuvių gyvenimo.

Tegul geri doros raštai už viešpatauja visą pasaulį. Gana ištvirkusiems raštams plėšti iš žmonių širdžių, kas yra brangu ir šventa. Bedieviškas raštas nuskriaudė daug žmonių kaslink dušios ir kuno.

Ačiu katalikiškai spaudai ačiu ir tiems, kurie darbuojasi katalikiškai tautiškoje dirvoje. Jie su pasišventimu darbuojasi žmonių visokeriopai gerovei. Jie blaško miglas nuo musų akių ir platina dorišką apšvietą. Taipgi linkėjame, kad ir toliaus nebutume mes liaudis apleista, kaip avis tyruose. Darbuokimes nenuilstančiai.

Tegul Augščiausis laimina katalikišką spaudą ir katalikiškus veikėjus. Kas skaito katalikiškus laikraščius tas prieis prie šviesos.

Su pagarba,

J. Poškienė.

PHILADELPHIA, PA.

Lietuvių Dienoje surinkta ir nuo kaikurių draugijų ir pavienių vėliaus gauta iki šioliai $4,622.06. Iš tų pasiųsta $4,066.93 į Liberty Bank New York City. Iš ten C. K. per Raudonąjį Kryžių siunčia Lietuvon.

Prirengimui, išgarsinimui ir reikmēnims Lietuvių Dienos turėjome išlaidų $413.73. Negalima buvo prisiprašyti vietinių amerikonų laikraščių, kad skelbtų Lietuvių Dieną. Delto skleidėme apie tai žinias, įvairaus turinio atsišaukimais, laiškais, po namus išnešiodami ir krasa siųsdami.

Lietuvių Dienoje davē automobilius ir patįs darbavosi: A. Uzumeckis, Juoz. Poška, A, Sakalauskas, Dr. Petrauskas. Ant. Uzumeckis daugiausia surinko po amerikonus ir lietuvius biznierius $145.79. Vlad. Kalmašauskas po krutamųjų paveikslų teatrus $82.37. Kiti po daugiaus surinkę: Jonas Guokas $54.50, Ant. Gudonis $51.24, Juoz. Matulis $46.62, E. Budrys $47.69, J. Palaskas $35,32, M. Paulauskaitė $33.52.

Abelnai aukų rinkėjų buvo didelis pasišventimas. Kiti per ištisą dieną rinko aukas nevalgę be poilsio.

K. I. Z. ižd.

BALSAI APIE LIETUVĄ SVETIMTAUČIŲ SPAUDOJE.

Gruodžio 17 d. š. m. "The Detroit Free Press" padėjo gan prielankų straipsneli apie Lietuvą ir apie žadamą jai neprigulmybę. Straipsnelis užvardytas:" Old Lithuania now war prize." Gerbiamas autorius p. L. Heitkamp aiškiai parodo skaitytojams, kad Lietuva ne tas pats ką Lenkiją ir kad Lietuva kadais buvo labai galinga Europos nešpatystė, kurios rubežiai tęsias nuo Baltųjų jurių lig juodųjų jurių. Čia pat prie to straipsnelio yra padėtas ir istoriškos Lietuvos žemlapis.

Pastarųjų dienų politiški atsitikimai užinteresavo svetimtaučius apie Lietuvą ir dabar mums butų geriausia proga garsinties. Projektuojamos naujas valstijos istorija ir troškimai yra sodnys visuomenei ir, reikia tikėties, kad svetimtaučiai noriai dės, musų Straipsnius. Tik nesnauskim!

KALEDŲ DOVANOS

Visi stengiamės pasveikinti per Kalėdas savo draugus ar drauges. Atminimui perkame dovanas ir jiems duodame kaipo Kalėdų dovanėlę. Geriausia atminimui dovana duoti per Kalėdas yra geras laikraštis, ypač dienraštis "Draugas." Skaitydami "Draugą" jie tave atmins kasdieną ir bus dėkingi už taip malonią dovaną. Prisiunčiant $3.00 į "Draugo" Administraciją pažymėk aiškiai, kam dienraštis turi but siunčiamas ir, kad Dienraščio Administracija praneštų Tamstos draugui ar draugei nuo ko toji dovana yra. Pirkdami tokias dovanas platinsime apšvietą ir žmonių susipratimą gerinsime dienraštį "Draugą" ir draugų draugiškumą. Lai musų obalsiu buna "Draugas" draugams, "Draugas" draugėms, "Draugas" visiems lietuviams.

Iškirpkite šį kuponą ir išpildę draug su $3.00 prisiųskite į

DRAUGAS PUBLISHING CO.
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.

Gerbiamieji:

Siuomi prisiunčiu $3.00 už kuriuos prenumeruoju Kalėdų dovanoms dienraštį "Draugą" metams sekančiai ypatai:

Vardas ir pavardē ....

Gatvē ....

Miestas ....

Su pagarba,

....

....

....

Įvairios žinios

LAIMĖJO.

Trenton, N. J. Birželio mēn. Fitzgibbon & Crisp kompanijos išvarē darbininkus, kurie prigulējo prie unijos. Dabar kompanija pripažino uniją ir 10 nuošimčių pakēlē daugiaus algos.

GERA ŽINIA.

Bridgeport, Conn. Geležies formdirbiai laimējo. Iki šioliai jau keturios dirbtuvēs padarē sutartį su darbininkais. Daugumui darbininkų pakēlē algos į dieną po $1. Dar keturios dirbtuvēs nesutiko. Bet girdisi, kad darbininkai laimēs.

LONDONAS TAMSUMOJE.

Praeitoje pētnyčioje Londone buvo taip didelis ukas, kad visame mieste buvo tamsu, kaip naktį. Vidudienyj praeiviai sau kelią švietē su lemputēmis. Dēlei tamsumos nevaikščiojo gatvekariai, nevažinējo automobiliai ir t.t.

Tokios tamsios dienos londoniečiai neatsimena nuo 50 metų.

DĖLEI TAIKOS DERYBŲ.

Anglijos ministerių pirmininkas Lloyd George pasakē, kad jeigu parlamentas nesutiks su jo nuomone dēlei taikos, tai jis prašys karaliaus paleisti šį parlamentą ir paskirti rinkimus į kitą parlamentą. Tuomet, žinomas, klausimas dēlei taikos but išrištas pačių žmonių.

DALIS ANGLŲ VISUOMENĖS TROŠKA TAIKOS.

Telegramos iš Londono praneša, kad Anglijoje sostinēje suareštuota liko sufragystē Sylvia Pankhurst. kuri savo prakalbose kvietē vyriausybę mesti šalin ginklus ir pradēti vokiečių siulomas taikos derybas.

Už tą patį dalyką suareštuota ir keletas kitų žmonių.

LAUKIAMAS VEŽĖJŲ STREIKAS.

Diena iš dienos Chicagoje žada sustreikuoti vežēja expreso bendrovių "American," "Adams," "United States" ir kitų. Vežējai reikalauja padidinimo algos.

DAUGIAUS ALGOS.

Peoria, Ill. Mēsinyčiose darbininkams pakēlē algas. Dabar gaus $16 į sąvaitę. Dirbs tik iki 6:15 val. vakaro.

DUONKEPIAI STREIKUOJA.

Hartford, Conn. Duonkepiai unijistai streikuoja. Pirmiaus darbininkai su darbdaviais padarē sutartį, bet dabar darbdaviai nepildo jos. Beto privčizdētojai žiauriai elgiasi su darbininkais, delto ir streikuoja.

Jusų pinigai turi buti padēti geroje saugioje valstijos bankoje

SECURITY BANK
OF CHICAGO
Milwaukee Ave. kamp Carpenter St.

3% ant Jusų Pinigų

Atdara Panedēliais ir Subatomis vakarais iki 8 valandai

Skoliname pinigus ant Namų

Persiunčiame pinigus į Europa ir galima gauti Laivokartes

ĮSTEIGTA 1888 M.

KASPAR STATE BANK

PO PRIEŽIURA VALSTIJOS
KAPITALAS $600,000

Mes mokame 3 proc. ant Pinigų.
Mes parduodame Foreign Money

Orders į visas dalis svieto.

William Kaspar — Pirmininkas
Otto Kaspar, — Vice-Pirmininkas
Charles Krupka, Vice-Pirmininkas
Joseph Sikyta — Kasierius
August Filek—Ass't. Kasierius

1900 Blue Island Ave.

Chicago, Ill.

JOSEPH C. WOLON
LIETUVIS ADVOKATAS
Kamb. 902 National Life Bldg.
29 So. LaSalle st.,
Vakarais 1566 Milwaukee ave.
Utarninkais ir subatomis nuo 7 iki 9 val. vakaro Metropolitan State Bank. 807 W. 35th Street,
CHICAGO, ILL.

ŠVĘS NEDĖLIOJE.

San Francisco, Cal. Mēsininkai organizuojasi ir žada nedēliomis ir šventomis dienomis udaryti mēsinyčias.

PAGERINIMAI.

Lansing, Mich. Dailydēs reikalauja trumpesnių darbo valandų ir penkių centų į valandą daugiaus algos.

Elektros darbininkams pakēlē nuo $75 iki $85 į mēnesį. Už šventēje darbą dvigubas užmokesnis.

NEPRIPAŽĮSTA LENKIJOS NEPRIGULMINGUMO.

Nors sausio mēnesyj 1917 metuose jau prasidēs ir posēdžiai Lenkijos seimo, bet neutralis valstijos ir talkininkai atsisako pripažinti Lenkijos neprigulmybe.

RUMUAI PABĖGĖLIAI MASKVOJE.

Šiomis dienomis į Maskva atkeliavo didelis burys rumunų pabēgelus. Visi jie apsiplyšę, nuvargę, išalkę. Rusai Maskvoje rumunų pabēgēlių ilgai nelaikys juos žadama šiųsti į kaimus.

PADIDINS ALGĄ KARIŠKIEMS JUREIVIAMS.

Kadangi Suv. Valstijų piliečiai labai nenoriai ir neskaitlingai stoja įkariško laivyno jureivius, tai vyriausybē žada padiidinti jureiviams algą, ydant atsirastų daugiau norinčių tarnauti.

DAUGIAUS UŽMOKESČIO.

Wheeling, W. Va. Cigardirbiams pridējo daugiaus užmokesčio. Reikalavo, kad už 1,000 cigarų mokētų $1, tą ir gavo.

Laisvēs žvaigždelē 3 milijonams vergų.

Utarninko vakare telegramos žaibo greitumu išnešiojo po visą pasaulį žinią, kad Vokietija pasiulē saviems priešams užbaigti karę ir kad ji reikalauja atbudavomo dviejų karalysčių: Lietuvos ir Lenkijos. Tokiu budu šį kartą musų tēvynēs vardas išmargino visus žemēs skritulio laikraščius ir platusis pasaulis netik sužinojo, jog Lietuva yra, bet taipo gi sužinojo, jog lietuvių tauta gyva ir turi teisę neprigulmingai valdyties, kaip ir kitos valstijos.

Nuo padalinimo Lietuvos viešpatystēs tai, berods, pirmas oficiališkas dokumentas, kuris pripažino politišką egzistavimą (buvimą) lietuvių tautos. Per visą laiką vergijos mes neturējome didesnēs vilties atgimti, negu dabartinēje valandoje. Nuo šiol liuosa Lietuva paliauna buti idealu tik poetų, bet yra galimu dalyku. Pavergta Lietuva — tai pasruvusi kraujais Europos žaizda, kurią galų gale žadama pradēt gydyti. Vokietija, Austro-Vengrija, Turkija ir Bulgarija jau viešai išreiškē reikalavimą suteikti Lietuvai neprigulmybę. Apie tai mes turime istorišką faktą, dēlei kurio tikrumą dviejų nuomonių negali buti. Taigi, idant musų troškimai stotųsi kunu, reikia tik sutikimo Anglijos, Rusijos, Francijos ir kitų talikininkų.

Girdēt, kad taikos pasiulijimą talkininkai mano atmesti, bet tas dalyko svarbumo nesumažina. Juk paskelbtosios taikos sąlygos mums yra brangios nevien politišku žvilgsniu, bet ir morališku. Vokietija, Austrija ir t.t. parodē, kad Lietuva yra, tik ji pavergta ir ją reikia atgimdyti. Tokiu budu pirmą kartą nuo 1795 metų Lietuvos klausimas iš supelējusių archivų liko išvilktas dienos švieson ir pakištas po akimi politikų. Ačiu tam reikia tikēties, kad diplomatai taikos kongrese krapštys sau galvas ir dēlei Lietuvos reikalų, nes neužgydyta ši žaizda neduos ramumo Europos valstijoms ir po taikai.

Neišmintinga ir nediplomatiška butų lietuviams niekinti šį dokumentą, tvirtinant, jog tai vokiečiai daro savo naudos dēlei. Mums ne svarbu ir nerupi Vokietijos nauda, bet mums svarbu, kad centralinēs valstijos netik pripažino lietuviams teisę neprigulmybēs, bet ir pareikalavo sutverti Lietuvos karalystę. Gi, nei nuo Rusijos, nei nuo Anglijos, nei nuo kitų valstijų Europos koncerto kolkas mes neturime nei vieno dokumento, kuris **KĄ NORS ŽADĖTŲ** lievio tēvynei. Lietuvių gi deklaraciją, įteikta Rusijos valdžiai, liko paniekinta, į ją nei žodelio neatsakyta.

Vokietija reikalauja nuimti pančius bent nuo Didžiosios Lietuvos, taigi dabar talkininkams reikia aiš-

Beabejo, gal vokiečiai reikalauja sutverti nevisai tokią Lietuvą, kokią mes norime, nes rytinēs dalies Prusijos mums vokiečiai neatiduos. Bet ar gi negeriau turēti didesnę dalį tēvynēs, negu nieko neturēti ir visai tautai stenēti po svetimu jungu?!

Šiaip ar taip bent pastarųjų laikų atsitikimai yra labai mums svarbųs, nes Lietuvos ateitis pradēda rupēkiai ir viešai išsireikšti, ką **JIE** mano padaryti su Lietuva. Jeigu Rusija žada mums laisvę, tai tegu ji išleidžia manifestą, kuriuomi pripažintų Lietuvą laisva ir neprigulminga.

ti netik lietuviams, bet ir kitoms valstijoms. Iškilminguose centralinių valstijų parlamentų posēdžiuose, akyveizdoje karalių ir garsiausių diplomatų, tapo pasakyta, kad Lietuva yra **MUSŲ** ir kad jai reikia suteikti laisvę. Taigi liudininkai to fakto turi pilną teisę tikēti, kad išmušus taikos valandai Lietuva galēs įeiti į sąstatą Europos valstijų, kaipo neprigulminga tauta ir karalystē. Duris milžiniško kalējimo gal po 122 metų prasivers ir vietoje 3 milijonų lietuvių vergų stos į ramų kulturos darbą 3 milijonai liuosų lietuvių piliečių. Ant Vilniaus bokštų vēl užplevēsuos Lietuvos vēliava. Lietuva bus lietuvių.

Piliečiai pavergtos valstijos tik susimildami elgkimēs dabar atsargiai, idant savais žygiais nepakenkti Lietuvos reikalams. Begalo skaudu, kad kaikurie musų tautiečiai nenori suprasti to dalyko ir daro taip, tarytum trokštų savo tautai pražuties. Sit "Tēvynē" (No. 49), didžiai pasipiktinusi tuomi, kad Vokietija mano sutverti šiokią tokią Lietuvos karalystę, karščiausiai kviečia lietuvius rašyti į Suvienytų Valstijų kongresą protestus. Protesto gi tekste, kuris angliškoje kalboje patalpintas "Tēvynēje," aiškiai giriami rusai ir draug peikiami vokiečiai. Gerbiamieji, toks sauvališkas ir aktyviškas žygis yra visiškai neapgalvotas ir netikęs dabartinei situacijai. Net "Ateitis" (No. 114), laikraštis, beveik, to paties plauko, kaip ir "Tēvynē," taipo gi išreiškē neužsiganēdinimą "Tēvynēs" paskelbtaja rezoliucija. Juk nei vienas, nei kitas nēra nuoširdžiais musų prieteliais, ir dabartinēje valandoje viešuose rezoliucijose girti vieną, tuo pačiu laiku niekinant kitą yra ir nediplomatiška, ir neteisinga, ir, bent dabar, nereikalinga. Reikia tikēties, kad susipratę lietuviai nesirašys po tokios formos rezoliucijomis ir vietoje siųsti jąs į Washingtoną... nusiųs tiesiog į "gurbą." Taip netaktiškai elgdamies mes greičiau skandinsim Lietuvą į vargų bangas, bet negelbēsim.

Broliai, dabar laikas mesti šalyn svetimą rubą, kurį mums brukte bruka Tēvynēs budeliai! Balsas kraujuose atgimstančios Lietuvos šaukia visus išeivius atsikratyti svetimų orientacijų ir susiburus po Vyčio vēliava darbuoties tik numylētos tēvynēs naudai. Gana mums svetimų jungų, gana vergijos, **PASIRODYKIME PASAULIUI** ne šalininkais tų, kurie mus per šimtmečius engē ir spaudē, bet pasirodykime **ŠALININKAIS LIETUVOS**, kurį nēkuomet neatsižadējo laisvēs. Bukime tikrais Lietuvos sunais, bukimę tikrais ainiais tų lietuvių, kurie XIV šimtmetyje sutvērē galingiausią Europoje viešpatystę, kurie noriai galvas guldē už Lietuvos neprigulmybę ir rubežius. O neprigulminga Lietuva bus mums ganētinu atlyginimu už skaudus vargus ištrēmime, už panieką tarp svetimųjų už bemiego praleistas naktis mintyse apie pavergtą ir kraujais pasruvusią tēvynę.

Keliasi iš grabo nuvargin ta, paniekinta, baisias kančias iškentējusi musų bendra Motutē. Nors Lietuvos padangē dar garuoja nuo lietuviško kraujo, pralieto už svetimus mums reikalus, nors Lietuvos girios dar skamba nuo verksmo badaujančių, pusnuogių vaikų, motynų, senelių, bet viltis netolimos taikos ir busiančios laisvēs ramina lietuvio širdį ir suteikia jai pajiegų nešti milžinišką vargų kryžių.

Šalip aniolo Mirties išbadēję, nuvargę, ašaromis apsilieję lietuviai išvydo ir aniolą Tverēją.

Kruvinas krikštas žada suteikti Lietuvai palaimą, žada paliuosuoti ją iš vergijos žabangų, kuriose mes stenējome virš šimtmečio.

Liuosa Lietuva — bus postuliatu atgimimo sąžinēs pasaulio, bus triumfu krikščionijos, kuri nuo pirmųjų amžių savo gyvavimo pasmerkē vergiją.

Garbē tiems, kurie budino lietuviškoje tautoje tautišką sąmonę, kurie nedavē žlugti lietuviškoms tradicijoms!

Garbē tiems, kurie prisidēda prie pagreitinimo valandos musų iš numirusių prisikēlimo!

Tegyvuoja liuosa ir neprigulminga Lietuva!

Tegyvuoja per amžius garbē Vyčio ir tautiškos lietuvių vyriausybēs!

O galinga giesmē "Te Deum" iš senovēs Vilniaus katedros tesuteikia trims milijonams vergų kuodaugiausiai kantrybēs iškęsti baisias dabarties kančias ir teuždega jų širdyse karščiausią viltį, jog skaudųs vergijos pančiai neužilgo nukris.

Valio Lietuvai!!

Kaz. Gineitis.

GABENAMI LIETUVIAI VOKIETIJON?

LONDONAS. "Wireless Press" iš Berno praneša, kad keliose vietose Suvalkijos lietuviai buvo pakēlę maištą dēlei gabenimo į Vokietiją sunkiems darbams dirbti. Esą valstiečiai apsiginklavę kirviais atakavę vokiečių karišką komisiją, atsiųsta išrinkimui darbininkų.

Daugeliose vietose Lietuvos įniršę žmonēs už priverstiną varymą į darbą sugadino geležinkelius, tiltus, telegrafo linijas.

Socilistų Laikraščių Lementacijos.

"Keleivyje," "Naujienose" ir kituose lietuvių socialistų laikraščiuose paskutiniuoju laiku pakilo tikros lementacijos. Gal manai, kad socialistai dabar verkia tiek daug žmonių suklaidinę, tiek nesusipratusių savo skaitytojų nepadoriai išnaudoję, tokią sarmatą ir nelaimę ant musų tautos užtraukę.

Kur čia tau. Socialistų laikraščiai taip aimanuoja del to, kad jau pasibaigę jiems laimingieji laikai.

Na ir buvo senian socialistams gadynē! Jie mulkindavo, apgaudinēdavo žmones, kiek benorēdami. Paleidę savo kakarinę, socialistai rēkdavo neva ant kapitalistų, o patįs be sarmatos viliodavo darbininkų sunkiai uždirbtuosius centus. Su tais nuo vargšų išviliotaisiais pinigais socialistai patįs virsdavo į kapitalistus ir statydavo sau palocius.

Pažvelgkite kokį paločių Bostone pasistatē sau socialistų laikraštis "Keleivis." Iš kurgi jis tokius pinigus gavo? Gal manote, kad į "Keleivio" redakciją ēmē iš dangaus doleriais snigti? Ne, taip nebuvo. "Keleivio" savininkas tuos pinigus surinko nuo vargšų darbininkų, kuriuos gyrēs vedąs į socialistų rojų. Ką gi nesusipratusieji žmonēs gavo nuo "Keleivio" savininko už tuos kruvinai uždirbtuosius savo centus? Gi socialistišką šlamštą "Keleivį," kurs dar bininkus kvailino ir stumē į tamsybių bedugnę.

Taigi tie laimingieji socialistams laikai pasibaigē, dabar užstojusi kitoki gadynē. Dabar jau nebegalima taip drąsiai žmonių bekvailinti ir jų taip nepadoriai beapgaudinēti. Mat "Draugas" dabar ēmē išrodinēti žmonēms visas socialistų suktybes, žmonēs ēmē susiprasti ir nebenori bepilti pinigus į socialistų kišenes, nebenori bepirkti tamsybēs versmių, socialistiškų laikraščių. Delto ir "Naujienoms" jau reikia abejoti, ar bepavyks joms pastatyti sau tokį raudoną palocių, kokį sau pasistatē Bostone socialistų laikraštis "Keleivis." Delto socialistų laikraščiai ir persigando, nebeveide darbuojas, kad žmonēs tik nebeskaitytų "Draugo," kad nesusipratusieji nesužinotų socialistų suktybių, kad jie neapsišviestų. Mat tuomet užruktų tàs pinigų šaltinis, kurs pludo iš mulkinamųjų darbininkų kišenēs į socialistų laikraščių redakcijas.

"Keleivis" stačiai šaukia, kad lietuviai neskaitytų "Draugo," o kurie skaito, kad mestų jį šalin.

Mesgi susipratusieji katalikai, patariame kaip tik priešingai ir sakome: visi tie, kurie norite skęsti tamsybių ir ištvirkimo bedugnēje, kuriems patinka buti socialistų mulkinamais ir už nosies vadžiojimais, kurie bijote apšvietos, kaip pelēdos saulēs spindulių, kurie norite atsižadēti kulturos ir virsti į laukinius taip, kad iš jusų tyčiotus ne vien savieji, bet ir svetimtaučiai, kurie norite buti socialistų nepadoriai apgaudinējami, visi tie pirkite socialistų laikraščius, nes iš jų tamsybēs ir ištvirkimas verčias lygu juodi duomai iš kamino, pirkdami socialistų laikraščius, pilkite savo kruvinai uždirbtus centus į socialistų kišenes, kad su tais pinigais, kiekvieno socialistų laikraščio redaktorius ir leidējas pasidarytų tikru kapitalistu ir išstatytų sau tokius pat raudonus palocius, kokį jau pastatē sau socialistų laikraštis "Keleivis."

J. Poška.

LENKU BEGEDIŠKUMAS.

Vargas mums, lietuviams, dēlei tų lenkų. Per amžius jie mums neduoda ramybēs, per amžius jie nuodija lietuvių širdįs. Lietuvos kančios, Lietuvos žmonēs išaugštino lenkų vardą viso pasaulio akyse ir užtat jie dar ir dabar trokšta turēti lietuvius po savo sparnu. Prie kiekvienos progos lenkai skelbia, kad atskiros Lietuvos nēra, kad lietuviai tai tie patįs lenkai, kad tarp Lietuvos ir Lenkijos ant amžių užveržtas neatmezgamas mazgas. Lenkų nachališkumas ir begēdiškumas tame dalyke neturi rybų. Jie net drįsta iškreipti istoriškus faktus, by tik neduoti lietuviams gyvuot. Kuomet centralinēs valstijos paskelbē, kad reikalaujama sutverti neprigulmingas karalystes Lietuvos ir Lenkijos, tai kibirai ašarų pasipylē iš akių tariamųjų musų "brolių" lenkų. "Dziennik Chicagoski" (No. 290) net nenori nei pripažinti, kad norima sutverti atskirą Lietuvos karalystę. Jis sufalsifikuodamas telegramą iš Washingtono tiesiog rašo, kad bus sutverta viena karalyste Lenkijos ir Lietuvos. Gi, telegramoje aiškiai buvo pranešta, kad vokiečiai reikalauja, kad **BUTŲ SUTVERTOS KARALYSTĖS** Lenkijos ir Lietuvos, **BET NE KARALYSTĖ.** Kiekvienas sąžiningai protaujantis žmogus iš vokiečių taikos sąlygų suprato, kad žadama sutverti atskirą Lenkijos karalystę ir atskirą Lietuvos karalystę. Bet apakintas endekizmu lenkų protas nenori suprasti to dalyko ir viešai skelbia gryniausį melą. Kitas lenkų laikraštis "Dziennik Narodowy" (No. 301) taipo gi liko labai sujudintas Lietuvos klausymu. Jis negali atsistebēti iš to, kodēl tai vokiečiai iš Lietuvos ir Lenkijos tveria dvi atskiri valstiji, o ne vieną. Girdi, sutvērimas neprigulmingos Lietuvos, tai naujas padalinimas Lenkijos (!!!).

Taigi matote ką kalba lenkai, matote kokias laukines mintįs skelbia jų laikraščiai.

Ne, "panowie," jusų globos lietuviai nereikalauja ir apie susivienijimą su Lenkija nei sapne nesapnuoja. Praeities istorija mus ganētinai pamokē ir jau daugiau klaidų tame atžvilgyje nepadarysime. Jusų erelio lietuvių tauta ištolo bijo, kaip piktos dvasios. Jus gyvenkite sau, o mes gyvensime sau ir apie Liublino uniją, įvykdintą prieš lietuvių norą, nei nekalbēkime—neverta dirksnių gadinti.

Lietuvių gi veikējams, akyveizdoje tokiu begēdiškų melų, nereikia tylēti. Jie gali suklaidinti viešą opiniją ir musų reikalai dēlei to gali nukentēti. Kuosmarkiausiai viešai užprotestuokime prieš tokias neteisingas paskalas, kurios verčiasi iš burnos, norinčių mus gyvais palaidoti.

Nesiduokime virinti savęs lenkiškame katile.

Nenorime lenkų ir tiek!

Kaz. Gineitis.

"Naujienu" falsifikacijos

Socialistų šlamštas "Naujienos" priminē apie mano prakalbą So. Eenglewood'e. Primindamos "Naujienos" niekaip nesusilaikē tos kalbos nesufalsifikavusios. Tiesa meluoti ar falsifikuoti tai jų paprastas dalykas. Bet ne visuomet joms tepavyksta. Aną kartą "Naujienų" redaktorius Grigaitis bandē sufalsifikuoti savo socialistiškąją evangeliją, vadinamą komunistų manifestu. Bet tos jo falsifikacijos jau yra išvilktos aikštēn. (Žiurēk apie tai kningutę "Marksas II"). Taigi "Naujienos" suprato, kad raštus befalšavojant susigrobinsi. Na, o jei keno kalba sufalšavosi, tai čia kalbos savininkui bus kur kas sunkiau beišrodyti, kur tos falsifikacijos. Tuo pasirēmusios "Naujienų" imdami falsifikuoti mano kalbą. "Naujienų' redaktoriui Grigaičiui matyti ir seilēs varvējo iš džiaugsmo, kiek su tokiomis melagystēmis ir falsifikacijomis bus galima pavaišinti nelaimingus savo skaitytojus, kiek juos bus galima apmulkinti.

Bet mes abejojame, kad ir šitos falsifikacijos butų naujienoms" pavykusios. Nes dabar jau visi žino, kad taip kvailiai, kaip "Naujienose," kad aprašyta, tegali kalbēti nebent tik garsingas tamsunas "Naujienų" redaktorius Grigaitis ar dar tamsesni "Naujienu" skaitytojai, o kuriam tai dar neaišku, tas tepaskaito kningutę "Marksas II", kurios jau išējo trečioji laida.

Valio "Naujienų" skaitytojai! Džiaugkitēs, kad "Nauj[illegible] kiomis m[illegible] sifikacijom[illegible]

Tokias melagyste[illegible] sifikacijas beskaityda[illegible] rai galēsite žengti, pr[illegible] suoti į dar didesnį kvailu[illegible] į dar tirštesnes tamsybe[illegible] kuriomis pralenksite ir pačius laukinius indijonus.

A. M.

BE TĖVYNĖS, BE SAVŲJŲ...

Graži lietuvio tēvynē! Palaimintas Lietuvos kraštas!

Ir užtat nebereikalo nerimsta lietuvis išeivis svetimoje žemēje, ir užtat nebereikalo sopuliai drasko jo krutinę vien tik prisiminus darželį, kvepenčius laukus, gimtinę bakužę. Rodos viską atiduotum, by tik nors valandēlei galētum nuskristi savo tēvynēn. Pripultum, rodos, prie savos žemēs, yt prie krutinēs mylinčios motynos, ir apsakinētum jai, kaip liudna lietuviui be Lietuvos, kaip išmētinēja jam sielą už apleidimą gimtinēs guštelēs.

Ir, kuomet pamanai apie savo tēvus, apie sodą, laukus, ežerą akyse darosi tamsu, protas svaigsta, o ant širdies taip sunku, kad tarytum didžiausis akmuo ją slēgia.

Dievulēli tu mano! Kuomet mes vēl busime savųjų girių prieglaudoje, kuomet mes vēl busime ten,

...kur palangēms stiepias sužiurę
Žemčiugų žiedai,
Kur raudonmargią kreipia kepurę
Jorginų pulkai.
Ten, kur sesutēs rutom's dabina
Kasas nuo mažens,
Kur juodberēlį brolis augina
Balnot ant rudens...

. . . .

Broliai, grįžkime tēvynēn kuomet nutils žmonių įnirtimas, kuomet Europos padaužos išsidaugins iš Lietuvos. vynēs!

Grįškime mylinčiais sunais prie savos nuvargintos motutēs, neškime jai džiaugsmą viltį ir paguodą!

Tat brendinkime dabar meilę prie Lietuvos, kreipkime savo žvilgsnį tēvynēn ir tikēkime, kad skausmuose subrendusi musų meilē neleis pražuti Lietuvai!

Tikēkime mes į tą dar tvirčiau, negu tikējo tie musų broliai, kuriuos už lietuvišką kningelę kankino drēgnuose kalējimuose, trēmē [illegible]biran.

Nors mes gimēme vergais, bet šioje laisvēs šalyje ugdykime savyje tautiškos neprigulmybēs jausmą, stiprēkime dvasia ir nēkados neatsižadēkime Lietuvos.

Gal neužilgo galēsime jau grįžti liuoson Lietuvon, nes politiškos sąlygos verste verčia Europos valstijas suteikti musų karalystei neprigulmybę.

Tegyvuoja neprigulminga Lietuva!

O musų išeivių širdyse tegyvuoja šventa meilē tēvynēs, tegyvuoja karščiausis troškimas sugrįžti Lietuvon!

Kaz. Gineitis.

...RES LAUKO

...NORI TAIKOS.

...ONDONAS. Utarninke ...detija, Austro-Vengrija, ...rkija ir Bulgarija pasiulė ...viems priešams užbaigti ...arę ir pradėti taikos dery...bas. Nors dar talkininkai oficialiai nepranešė, kad jie nesutinka taikinties, bet iš atskirų balsų matyt, jog jie kol kas taikos nenori ir žada dar maudyties jurėse ašarų ir kraujo. Francijos ministe rių pirmininkas Briand pasakė, kad dabartinėje valan doje kalba apie taiką yra nuodai. Tokioje pat prasmėje išsitarė ir kiti talkininkai. Taigi šventosios ramybės pasaulyj gal greit ne bebus. Puikybė neleidžia visoms kariaujančioms valstijoms užbaigti baisiąją žmonių skerdynę, kokios dar nebuvo nuo pat pradžios pasaulio. Anglija, Rusija, Francija, Italija, Rumunija ir kiti talkininkai dar nenustojo vilties laimėti karę ir pasiryžę tęsti ją iš paskutiniųjų. Gird, nors kariausime ir 20 metų, bet karę pri valome laimėti. Jeigu dabar neprasidės derybos dėlei užbaigimo karės, galima tikėties, kad Europa dar ilgai juodos nuo parako debėsių.

PASMERKĖ TAIKOS DERYBAS DABARTINĖJE VALANDOJE.

LONDONAS. Telegramos iš Petrogrado praneša, kad Rusijos Duma, išklausiusi pranešimą svetimų reikalų ministeriaus, priėmė rezoliuciją griežtai atmesti vokiečių pasiulijimą pradėti taikos derybas. Duma išreiš kė norą, kariauti iki tol, kol vokiečiai nebus nugalėti.

Beto Rusijos svetimų dalykų ministeris M. Pokrowsky, kuris pranešė atstovams jog kalba su žinia caro ir valdžios, savo kalboje, per kratinėdamas taikos sąlygas **NEMINĖJO NEI ŽODELIO APIE LIETUVĄ**, tarytum bijodamas to vardo ir tik sakė, kad Vokietija nori duoti neva neprigulmybę Lenkijai.

BIJO TAIKOS.

Nemažai yra ir tokių žmo...ų, kurie bijo taikos yt pik tos dvasios. Pirmiausia, labai taikos nenori, tai Amerikos amunicijos fabrikantai, kurie aruodus aukso pilia sau už ginklų dirbimą.

Pasklidus gandui apie tai ką ir kitų šakų pramonės ak cijos (šėrai) pradėjo kristi žemyn. Produktai taipo gi pradeda atpigti. Tų dalykų savininkams taika ir gi nemaloni.

ITALIJOS PARLAMENTAS NENORI TAIKOS.

Rymas. Žemasis Italijos parlamento rumas atmetė pasiulijimą centralinių valstijų užbaigti tuojaus kar'. Gird, vokiečiai dabar yra laimėję beveik visuose frontuose ir jiems, žinoma dabartinėje valandoje labai patiktų taikinties. Bet ir Italija, kaip ir kiti talkininkai sako esanti pasiryžusi kariauti iki tol kol talkininkai lamės, bet ne vokečiai.

"Nesitaikinsime dėl garbės" — pasakė italų atstovai. Vadinas dabar liesis kraujas tik dėl tuščių žmogaus palinkimų.

RUSAI PURTOSI NUO TAIKOS.

Petrogradas. Pusiau oficiališkos žinios iš Rusijos praneša, kad rusai dabar ne nori baigti karę. Jie, kaip ir kiti talkininkai, tik tuomet taikinsis, jeigu jie laimės. Gird, vokiečių taikos sąlygos, tai yra žabangos talkininkams. Bet jie gerai, esą, supranta pavojų tų žabangų ir nesiduos sugauti.

Perkratinėdami vokiečių taikos sąlygas, rusai nemini Lietuvos vardo, bet tik rašo apie vieną Lenkiją.

WILSONAS RUPINASI TAIKA.

WASHINGTONAS. Su Valstijų prezidentas Wilsonas užganėdintas, kad Vokietija, Austro-Vengrija, Turkija ir Bulgarija išreiškė norą kuogreičiausiai užbaigti baisiąją karę. Wilsonas ruošiasi padaryti oficialį pasiulijimą vokiečių priešams priimti taikos derybas. Tik girdėt, kad talkininkai purtosi nuo taikos ir kruvino kardo nenori mesti šalin.

KAIZERIS PRAŠO POPIEŽIAUS IR SUV. VALSTIJŲ SUVESTI Į TAIKĄ.

Rymas. Vokiečiai su savo prieteliais kreipės prie šv. Tėvo ir prie Wilsono, prašydami pagelbėti kuogreičiausiai įvykdinti Europoje taiką.

Tie du žmonės nuo pat pradžios karės labai susirupinę dėlei didžiųjų pasaulio

NUSKANDINTAS LAIVAS SU 1000 KAREIVIŲ.

Berlynas. Vakarykščtės telegramos iš Vokietijos praneša, kad į pietus nuo salų Pantellaria povandeninė laivė nuskandino 6,200 tonų Francijos laivą 'Maghellan,' kuris vežė arti 1,000 baltųjų ir juodųjų kareivių.

NELAISVĖS PYRAGAI.

Vienas vokietys gavo nuo savo sunaus iš rusų nelaisvės sekantį laišką:

"Brangus tėveli. Aš gyve nu Rusijoje puikioje stovyk loje dėl kareivių nelaisvių. Savo kambaryje turiu net vonią. Lova mano labai patogi, apvalkalus maino kas savaitę. Valgyt duoda gerai ir užtektinai. Esu užganėdintas."

Laiško gi gale padėtas sekantis prierašas:

"Brolį Genrichą vakar su šaudė už neužsiganėdinimą."

VILLA DEGINA AMERIKONUS.

El Paso. Tex. Šiomis dienomis Villa su savo sėbrais sugavo amerikoną O. M. Northrop, pririšė jį prie stulpo, apipylė jį alie jumi ir padegė. Nelaimingasai užbaigė savo gyvenimą baisiau siose kančiose.

MEKSIKOS PLĖŠIKAMS PAKLIUVO DAUG GROBIO.

Juarez (Meksika). Villa užėmė miestą Santa Rosalia. Į jo rankas pakliuvo 600 šaudyklių, dvi armotos, keletas kulkasvaidžių, du geležinkelio vagonai, daug mai sto ir kitokių dalykų.

Vadas Carranzos kariuomenės mieste Santa Rosalia pakliuvo į nelaisvę.

VOKIEČIAI RUMUNIJOJE 26 MYLIOS NUO RUSIJOS RUBEŽIAUS.

Londonas. Vokiečių kariuomenė Rumunijoje, veda ma sugebų generolų, nuolat žengia pirmyn. Jau beveik visa Transylvanija ir Dobru dža užkariauta. Liko tik rumunams Moldavija. Pastaro mis dienomis vokiečių kariuomenė perlaužė rusų-rumunų liniją Dobrudžoje tarp Babadagh ir Pecinega. Kairysis sparnas armijos Mackenzeno dabar yra tik už 20 mylių nuo didelio Rumunijos uosto ant Dunojaus Braila. Vokiečių lakunai jau gerokai bombardavo šį miestą iš oro . Manoma, kad už dienos, kitos uostas Braila bus užpuolikų rankose.

Armija feldmaršalo Mackenzeno Dobrudžoje dabar yra tik už 26 mylių nuo Rusijos rubežiaus. Laike trijų dienų Mackenzenas paslinko pirmyn 50 mylių.

FRANCUZAI LAIKE 3 DIENŲ PAĖMĖ Į NELAISVĘ 11,384 VOKIEČIUS.

Londonas. Francijos armijos kariškasis štabas praneša, kad nuo gruodžio 15 d. š. m. francuzai paėmė į nelaisv' 11,387 vokiečius (kurių tarpe buvo 284 aficeriai), 115 armotų, 44 bombų svaidyklas ir 107 kulkasvaidžius.

RUMUNIJOS VYRIAUSYBĖ BĖGA Į RUSIJĄ.

Berlynas. Korespondentas iš Stockholmo praneša, kad Rumunijos vyriausybė iš miesto Jassy nutarė persikelti į Rusiją, nes vokiečiai kasdien vis labiau artinasi ir prie naujos Rumunijos sostinės. Svetimų reikalų ministerija nutarta perkelti į Rusijos sostinę Petrogradą, kitų gi dalykų ministeriai kolkas apsistos Kijeve.

Rumunijos parlamentas turbut tęs savo posėdžius irgi Rusijos sostinėje Petrograde.

Rumunijos karalius Ferdinandas taipo gi bėga į Rusiją. Bet jis Rusijoje žada gyventi tik vieną savaitę Karalius Ferdinandas iš Rusijos važiuos į Angliją.

Vargas rumunams.
Kartųs karės pyragai.

VOKIEČIAI VEJA IR VEJA RUMUNUS.

Berlynas. Oficialis vokiečių kariškojo štabo pranešimas skelbia, kad visu frontu vokiečiai Rumunijoje kas dien stumiasi pirmyn, vydami pirm sayęs rumunus ir jų pagelbininkus rusus. Ypač vokiečiams sekasi į šiaurius nuo upės Jalomitsa. Fetechi pasidavė. Upes Buzeu ir Calmatuiul Mackenzeno kariuomenė jau perėjo. Į nelaisvę pateko 1.500 rumunų kareivių, 90 garvežių, 400 geležinkelių vagonų, daug mai sto, amunicijos ir kitokių da lykų.

Visiškai blogai su rumunais. Gal neužilgo visa šalis bus užkariauta. Po paėmimui Bucharesto vokiečiai paslinko pirmyn jau 75 mylias.

IR ANGLAI PRADĖJO UŽPULDINĖTI.

LONDONAS. Pastaromis dienomis ir anglų kariuomenė pradėjo smarkiau veikti. Ypač smarkias atakas anglai darė apylenkėse Hannescamps, į šiaurius nuo Ancre. Bet šį kartą anglams nepasisekė užimti vokiečių apkasų.

Manoma, kad anglai jau pradeda savo "didžiąją ofen syvą" (big push).

DAUG RUMUNŲ PABĖGĖLIŲ RUOŠIASI KELIAUT Į RUSIJĄ.

Londonas. Minios rumunų pabėgėlių kol kas dar vargsta savo šalyj, bet kadangi vokiečiai Rumunijoje žengia vis pirmyn ir pirmyn, tai bailesniai pabėgėliai žada ieškoti prieglaudos Rusijoje.

Rusams, kuriems taipo gi striuka, tokie svečiai su dykais pilvais nelabai malonus.

RUSAI BOMBARDUOJA RUMUNŲ UOSTĄ.

Petrogradas. Rusų karišlei laivai pasekmingai bombardavo rumunų uostą Ballchek, kuris dabar yra bulgarų valdžioje.

THE KEISTER'S LADIES TALORING COLLEGE.

Jus nusistebesite kaip puiki ir lengva yra musų metoda padirbimo dra- Todel Keister College yra populariška. Pamatykite mus apie speciale kaina del siuto.

KAINOS MOKYNIAMS:

Pilnas kursas su instrukcijoms $25.00
Siuvimo kursas 10 dienų $5.00
40 ir Cottage Grove Ave., Chicago, Ill. Telefonas Oakland 5252.
bažių.

Kuomet Jus Pasideda Savo Pinigus į

The Stock Yards Saving Bank

Jųs galite buti užtikrintais, kad jusų piningai yra saugioje **VALSTIJOS INSTITUCIJOJE**, kuri tapo suorganizuota virš 12 metų po priežiura direktorių, kurie atsakanti kaip iš komercijos stovio taip ir iš finansiško.

Apart to piningai yra apsaugoti sekančiai:

Kapital Stock	$ 300,000
Surplus and Undivided Profits over	200,000
Double Liability of Stockholders	300,000
Protection to Depositors of	800,000

The Stock Yards Saving Bank
VALSTIJOS BANKA
4162 — 4164 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Atdara Subatos vakarais nuo 6 iki 8

DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA KRAUTUVĖ CHICAGOJE

Užlaikome laikrodžius ir laikrodėlius, auksinius žiedus, šliubinius ir deimiantinius, muzikas, gramofonus su lietuviškais rekordais, koncertinas, ant kurių gali groti ir nemokantis visokius šokius; armonikas rusiškas ir prusines, importuotas ir taip jau rusiškas balalaikas ir gitaras. Taipgi vargonų pardavimas.

Taipgi taisome laikrodžius, laikrodėlius, visokius muzikališkus instrumentus ir revolverius. Savo darbą gvarantuojame. Musų kainos ant visko žemesnės, negu kitur. Gyvenantis už Chicagos orderius galite siųsti per laiškus.

STEPONAS P. KAZLAWSKI
4632 S. ASHLAND AVE., CHICAGO, ILL.
TELEPHONE DROVER 7309

Katalogą visiems dykai ,kas tik prisiųs už 2c stampą.

NEGALI BUTI DREGNUMO JUSU NAME

Perfection be duminis aliejinis apšildytojas, prašalina drėgnumą ir šaltį iš viso namo ir šaltinis šilumos ir smagus ugnies žibėjimas.

Tik pabrauk iki užsidegant briežu. ką ir Perfection veikia Kelių centų vertės kuras apkeis šaltį į šilumą, drėgną kambari į vieną iš šveikiausių ir linksmiausių.

Neduok savo šeimynai drebėti šaltose dienose, koliai dar nereikia turėti reguliarę ugnį arba po šaltam lietui. Tamsta žinosite Perfection, per trikampį ženklą.

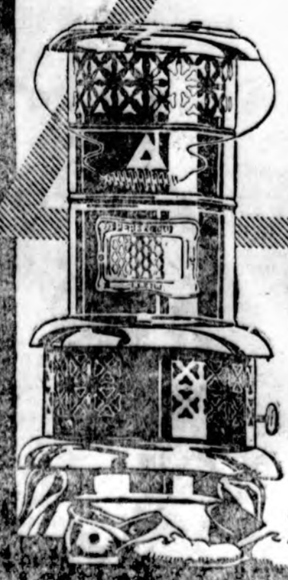

Standard Oil Company
(An Indiana Corporation)

PERFECTION SMOKELESS OIL HEATERS

Kun. Struckus.

SKAITYMAS.

Bažnyčia ir Susivienymas tai du brangus žemčiugai kiekvieno supratlingo Amerikos lietuvio.

Amerikos lietuvio misija yra be galo plati. Čia jis atvyko ieškati laisvės, turto, laimės, Sukasi, kruta, nerymsta. Tečiau, du svarbiausių savo pasiuntinystės dėsnių Bažnyčia irSusivienijima kuotoliausiai užpakalyje palieka. Kas man iš Bažnyčios? Kas man iš Susivienijimo? Aš ir be ju apseiti galiu. Taip sau galvoja tamsunas lietuvis.

Apie Susivienijimą kituokart, apie Bažnyčią.

Vakar vakare girdėjau smuikuojant garsuji Austrijos virtuoza,Kreisler į. O. kaip galinga jo muzika! Nežiurint į tai kad jo klausytojai dėjosi iš įvairių tautų profesijų luomų skaniu ir noru, magiška jo lyra paneše juos žavėjančiuose savo akarduose taip kad rodės kad ne publika jo muzikos klausos, o tik viena didele širdis. Kreisleris tai šokina, tai sirgdžia it numyleta savo smuika. Dar meilesniais tikybos, daros, tautystes simtamjos kardais klausia lietuvio širdį šv. Bažnyčia. Kad gerai suprasti Kreislernio muziką, reik pačiam tą mokslo šaką giliai parstudijuoti. Kitaip sakant, palaimintos jo kampazijos—"Raudino" ir "Caprice Viennois"—už kurias ji kulturinga publika pilgais ir kvepenčiais ražių bukielaus apipila, praščioko širdyje mažiausios užuojantos nerastų Baznyčios mokslo muzika parneša Kreislernio muziką milijona kart, už tai, kad jinai taip, kaip pavasario rytas, yra meili ir suprantama ne tik Šventam Tamošiui Augustinni, Bonaventurui, bet ir praščiausiam Lictuvos kaimiečiui. "Palaiminti elgetos dvasioje, nes jų dangaus karalija yra. Palaiminti tyrus širdyje, nes jie Dieva regia." Ką gilesnio, geresnio meilesnio, o taip aiškiai kožnam suprantamesnio, kur rasi? Kiek tai kartų žmogau tų brangiu žadžiu klausaisi, tečiau jie visur ir visuomet kvepi vienu ir tuo patim brangiausiu balsamo-kvapsniu.

Bažnyčia Lietuvą išganė.

Kas pirmas žustančia, Lietuvi sustvėrė ir kvėpė nuilsusion jas dvasion tautišką sveikatą, viltį, ambicija kavoti užlikimą, jei ne Simanas Daukantas? Kas atkapstė "Vaidelioto Kankles guronais užklotas," jei ne Lietuvą iš numirusių prikele. Kaip kunigas ligonį, taip jie savo tėvynę prispaudime aplankė patepė ją šventais dietuvystės aliejais. Pasimeldė už ją—"kryžius givatą žadėjo." Tai tikri lusu Nepaleonai. Mes jiems atsakančių paminklų niekuomet neištėsėsim. Garbė jiems!

Bet lai dar didesnė garbė buna Bažnyčiai, kuri tą palaimintą idėją jų širdysna kvėpė.

Už pakurstimą lietuviško judėjimo amerikoje, irgi gražiausi laura Bažnyčiai tenka atmenu, kai šądien, tulo garsaus lietuvio reikejo žodžius ištartus daug metų tam: "už dvidešimties metų sakė jis, Amerikoje lietuviškos kalbos nei su triubiuke negirdėsi." Dvidešimts metų jau seniai praėjo; pranašystė neišsipilde. Mat pranašas užsimiršo skaityties su vienu labai iš zymių faktu butinai, kad lietuviai yra katalikais; kaipo tokie, netur jokio reikalo ištautėti vien tik už tai, kad jie toli nuo savo tėvynės svetimų tarpe gyvena, Juk žydai par kelius tukstančius metų po platuji pasaulį blaškėsi, tečiau jų tautos likimas šiądien daug aiškesnis yra, negu kad jis buvo Augusto laikuose. Akmuo nekarta čielus amžius vandenyje išmirksta, tečiau į vandeni nepasilieja. Kodelgi tauta lenktusi prieš tautą; ypač, kad tam jokio rimtaus reikalo nera? Akmenį, sugrusi; kalnus, parkasi jurias, išdžiovysi,—bet ką padarys tautai be jos noro žinios?..

Berods, kaip viskas taip ir tauta reikalauja sau tinkančio maisto, be kurio jokis gyvunas apseiti negal. Vienatiniu lietuvių tautos maistu yra tai Bažnyčia. Tolei kolei Visagalis gelbės mus nuo šio baisaus bado, maziausis kitas pavojus musų tautai negręsia. Išliko gyva Irlandija, Lenkija ir daug kitų, kodelgi žutų Lietuva? Juk ir ji tuo patim maistu minta.

Skaitytojau! Vienokia ar kitokia Kalėdų atminčia pagerbsi pats save o paskui tuos kurie arčiaus tavo širdies stovi. Bet kągi žadi Vaikeliui, kurio tau ir tavo tautai nors varginga, bet garbinga, likima skyrė? Duok man tau patarti. Visupirmu, pažink Vaikelį ir jo bažnyčia geriau negu ligi šiolei. Skaityk naudingus ir tik katalikiškus laikraščius ir knygas. Didžiausia dėja su lietuviais tai ta, kad jie nera radę noro pažinoti Kristų, bet tos žinios jieško tiesiog pas aklus. Nekartą pavyzdingą katalika lietuvį su čiuopi prie "Keleivio" "Laisvės," "Tevynės." Kam juos skaitai? Juk jie tave piėše nuo Dievo ir pagaliaus nuo Lietuvos, "A. tai matai aš tik taip sau skaitau bet jiems netikiu,"—Netaip jiems rupi tavo "tikejimas," kaip tavo pinigai. Jų taip kaip ir visokių "tautiškų užeigų, "yra tik vienas motivas—tavo pinigai. Jei vadini save lietuviu kataliku, tadgi svarbiausia tavo pareiga yra mylėti Dievą ir Lietuvą. Argi jie tave tos meilės mokina? Lietuviška Diena turėjo praplėšti akis kožnam lietuviui katalikui, ant kiek visokio šerio "tautiečiams" Lietuvos likimas rupi. Lietuvis katalikas davė ir daugiaus pasižadėjo; jiegi, "prasčiausius javus" ir tų dar gailėjo. Ar šiaip ar taip imsi ten, kur nera bažnyčios, nera Lietuvos. Remti tokią gaują sunkiai uždirbtais pinigais, katalikui lietuviui ir sarmata ir negražu. Remk katalikišką spaudą. Kas geriau Lietuvą aprašė, jei ne Simanas Daukantas savo Istorijoje? Skaityk ją. Kas geriau atjautė lietuvio širdį, jei ne Valančius, Baronas, Maironis? Skaityk eiles jų. Kur geresnį laikraštį už "Draugą" "Darbininką", "Žvaigždę," "Vyti "Tikybą ir Dara" rasi? Skaityk juos. Kas geriau pataikins tikėjimo klausymus gvildenti, jei ne Gerutis? Skaityk raštus jo. Geidi laikyties su kasdieninia bažnyčios apinija skaityk" Tikybą ir Dora" Žodžių jei jauti troškulį, gerk vandeni iš šaltinio, o ne iš jaučio pėdos. Nes šaltinio vanduo yra tyrus, kaip krištolas; veršio pedosgi, kaupinas visokių baktėrijų.

IŠ APSKRIČIO SUSIRINKIMO.

Nedėlioje, Šv. Jurgio par. salėje, buvo S. L. R. K. A. Chicagos Apskričio Susirinkimas. Svarstyta daugel organizacijos gyvųjų klausimų. Dėlei Apskričio sustiprinimo proponuojamą 10% nuo atliekamųjų kuopose nuo įstojimų. Išnešta rezoliucija atkreipiant Centro Valdybos domą, kad organas butų atvirai svarstymui Susiv. reikalų. Taipgi proponuojama Centro Valdybai išsiuntinėti kuopoms blankas su klausimais ar reikalingas nuosavas namas, ir, jei reikalingas, kokioje apie inkėje pageidaujamas. Svarstyta budai agitacijos išplėtojimui Susiv. Kitas susirinkimas nutarta trečią nedėldienį vasario mėnesyj, 1917 m.

P. M.

MANCHESTER, N. Y.

Spalio 22 d. S. L. R. K. A. 119 kp. laikė susirinkimą. Susirinkime perskaičius nuo L. D. C. K. iš Wilkes Barre, Pa. atarė iš kuopos iždo paaukuoti $4.50. Kuopos sąnariai sukavo $13.25. Viso pinigų pasiunte Raudonajam Kryžiui $17.75.

Aukavusių jų vardai Po $2: K. Zukauskas, A. Aleksandraitis; po $1. R. Konrotas, A. Kikutis ir A. Zukauskas; po 50c. J. Masavičius, J. Mačiulevičius, O. Gilienė, E. Giliutė, T. Valantinienė, V. Zaremba, U. Uknaitė, L. Jakaitis. Kiti tavo smulkesnėms aukoms.

A. Kikutis 119 kp. rašt.

PAULSBORO, N. J.

Gerbiami sąnariai 173 kuopos, jei dar jums rupi Rymo-Katalikų tikėjimas ir S. L. R. K. A. organizacija, ne del kito gerovės, bet del savo sveikatos ir gyvasties apsaugojimo, pasirupinkite atsiteisti užtrauktas mėnesines duokles. Reikia priduoti duokles kuopos raštininkui, Adolpui Indriunui.

Neužmirškite atsinešti velykinės išpažinties paliudijimo. Jau kelis kartus prašiau to per organą, bet vis veltui. Baigdamas savo tarnystės metus norėčiau palikti viską tvarkiai. Kas uzsimo kėjote per iždininką Kazimierą Jonušą, tai pas jį ir tebera tos duokles. Pasistengkite atsiimti nuo jo arba paraginkite, kad pasiųstų centran tas duokles.

Kviečiu kuopos sąnarius susirinkti pas mane Kučių dienoje. Kas negalėsite buti vakare, tai galite užeiti rytą.

Adolpas Indriunas
Kuopos rašt.

S. L. R. K. A. KUOPŲ SUSIRINKIMAI.

ASHLEY, PA.

S. L. R. K. A. 69 kp. laikys susirinkimą 24 d. gruodžio paprastoje svietainėje ir paprastame laike. Kviečiame visu sąnarius ateiti ir užsimokėte duokles.

A nt. Malinauskas.

LUZERNE, PA.

S. L. R. K. A. 28 kp. laikys susirinkimo nedelioje gruodžio 24 d. 2 val. po pietų.

Kviečiame visus sąnarius susirinkiman. Kas dar esate skolingi duoklėmis atsiteiskite. Taipgi atsiveskite naujų sąnarių.

P. Z—dan.

POQUONOCK, CONN.

S. L. R. K. A. 45 kp. laikys susirinkimą sausio 7 d. 1917, Jono P. Kranausko namuose, 2 val. po pietų. Meldžiame visus sąnarius ateiti susirinkiman. Daug dalykų reikia aptarti. Nepamirškite, metinis susirinkimas.

M. B. Juškevičia.

SUSIV. LIET. R. KAT. AM. CENTRO VALDYBOS ADRESAI:

Pirmininkas — J. Jaroševičius, 1048 Washington St. Norwood, Mass.

Vice-pirm. — K. Krušinskas, 59 Teneyck St., Brooklyn, N. Y.

Raštininkas — J. S. Vasiliauskas, 112 N. Greene St., Baltimore, Md.

Iždininkas — J. Stulgaitis 140 S. Meade St., Wilkes Barre, Pa.

Iždo globėjai:

V. Lukoševičius, P. O. Mahersville, Pa.

A. Nausiedienė 917 W 33rd St., Chicago, Ill.

Dvasiškas Vadovas — kun. J. J. Jakaitis, 41 Providence st., Worcester, Mass.

Knygius — kun. S. J. Struckus, P. O. Plymouth, Pa.

Gydytojas — Dr. A. K.

CHICAGOS I APSKRIČIO S. L. R. K. A. ADRESAI

Pirm. A. J. Sutkus, 6329 So. Fairfield ave., Chicago Ill.

Rašt. J. J. Palekas, 4528 So. Washtenaw ave., Chicago, Ill.

Iždi. J. Zakas, 3339 So

Organizatoriai:

Emerald ave., Chicago, Ill

A. J. Sutkus, 6329 So. Fairfield ave., Chicago, Ill.

SUSIV LIET. R. K. AM. PITTSBURGO APSKRIČIO VALDYBOS ADRESAI:

Pirmininkas, **Bautrus Vaišnoras, 1514 Carson St., Pittsburg, Pa.**

Vice-pirm., Antanas Visminas, Homestead, Pa.

Raštininkas, Kanst. Vaišnoras, 1116 Hilsboro St., Pittsburgh, Pa.

Iždininkas, kun. S. J. Čepananis, 318 — 4th Ave., Homestead, Pa.

Organizatorius, Kanstantas Vaišnoras, 1116 Hillsboro St., Pittsburgh, Pa.

SLRKA. CONNECTICUT APSKRIČIO ANTRAŠAI.

Pirmin. O. Rosmanskas, 41 Capitol Ave., Hartford, Conn.

Pirmin. pagelb., J. T. Kazlauskis, 443 Grand Ave., New Haven, Conn.

Raštinin., S. ibulskis, 3 Fenn Place Waterbury, Conn

Kasinin., A. E. Petrauskaitė, 4 Congress Ave., Waterbury, Conn.

Kasos glėb., M. Paulekaitė 235 Park St., Hartford, Conn. ir

A. Alieškiutė, 106 Spruce St. Manchester, Conn.

Organizatoriai: B. Sarapas, 23 Sheldon St., Hartford, Conn. ir

J. B. Šaliunas, 866 Bank St., Waterbury, Conn.

SEKANČIAS KNINGAS VELTUI GALIMA GAUTI S. L. R. K. A. KNINGYNE

1. Gabrio "Lietuvių Lenkunija".
2. Jono, "Kelionė į Euro na".
3. Jono, "Diedas ir Gražipa".
4. Jono, "Kražių Skerdynė".
5. Jono, "Konradas Valenrodas".
6. Freemanoč "Europos Istorija".
7. Jocio, "Kuomi Žmonės Gyvena".
8. Jono, "Naktys".
9. Astramsko, "Petras Žemaitis".

Aplikacija turi buti pažymėta kuopos viršaičių vardais ir krasos ženklėlių už 10c.

KUN. S. J. STRUCKUS
PLYMOUTH, PA.

ATSISTATYDINĘS RUMUNIJOS PREMJERAS.

Lodonas. Telegramos iš Budapešto praneša, kad buk atsistatydino pabėgėlis Rumunijos ministerių pirmininkas Bratiano.

NAUJAS AUSTRIJOS MINISTERIŲ KABINETAS.

Amsterdamas. Dabartinė sąstata Austrijos kabineto sekanti: Pirmininkas—Alexander Spitzmueller, viduriniu reikalų ministeris—Von Handel, Karės ministeris—F. von Georgi. Apšvietos ministeris — von Hussarek. Geležinkelių ministeris — Dr. von Forstor, Pinigync ministeris — F. von Wimmer, Darbo ministeris—von Arnka, Ukio ministeris — Seyder, Galicijos ministeris — Mykolas Bobrzynski (lenkas).

Na kiek Tamsta Uždirbi bet Kiek...

Jeigu tamsta nori buti savistovus tai viena jo dasiekti, tai pradėt Savings acount'ą. Žmogus, kuris ba turi ir žinoti kaip taupyti savo piningus dėdamas ju į banką. Niekas negali žinoti kur kokia nelaimė atsitiks a bedarbė ar liga prispaus ir tuomet nebus iš kur gauti pašelpos užlaikymui savo šeimynos. Neatidėkite ant toliaus, bet pradėkite šiandieną. Mes mokame 3 nuošimčius. Mes siunčiame piningus į Lietuvą žemiausiom kainom. Klauskite mus apie kainas

Įdėkite savo piningus į banką, kuri yra po valstijos priežiura.

Musų turtas siekia suvirš šešius milijonus dolerių.

Peoples Stock Yards
STATE BANK
Prie Ashland Ave. ir 47 gatvės
Musu turtas siekia suvirš
$6.000.000

Laikas Visiems Prie Šviesos

Jei trokšti įgyti tikrą šviesą, užsisakyk laikraštį

"ŠVIESĄ"

kurį skaitydamas pats apsišviesi ir kitem galėsi prpipep šviesos parodyti kelią.

"ŠVIESA" rašo labai daug pamokinančio apie žmogaus pažangumą.

"ŠVIESA kaiuoja metams tik 50 sentu.

Visokiais reikalais kreipkitės adresu:

46 CONGRESS AVE., WATERBURY, CONN.

JAPONAI NEATIDUOSIĄ MIESTO KIAU-ČAU.

Tokio. Japonija oficialiu pranešimo su pasiulijimu taikos derybų dar negavo nuo Vokietijos. Manoma, kad jie gaus seredoje arba ketverge šios savaitės.

Japonijos spauda, perkratinėdama vokiečių taikos sąlygas vienbalsiai reikalauja neatiduoti atgal vokiečiams miesto Kiau Čau, kurį japonai atsiėmė pradžioje karės.

REVOLIUCIJA PORTUGALIJOJ.

PARYZIUS. Keliose vietose Portugalijos pastaronis dienomis buvo kilę didesni sumišimai. Nors policija darbavosi išsijuosus, bet nevisur pasisekė nuraminti sukilėlius.

GYVYBĖS DUOTOJAS.

Išdirbėjai stebuklingų vaistų vadinamų Kopps Baby's Friend kuris per paskutinius keturiasdešimts metų yra išgelbejęs milijonus vaikų aplaike sekanti laišką nuo Mrs. George Ritkor, 102 East Fort Ave, Baltimore, Md.

Aš vartojų Kopp's "Baby's Friend" per du metus ir galių atvirai sakyti kad jie yra gyvybės duotuojas vaikams kurie yra serganti;" "Kopps" Baby's Friend yra parduodamas visose aptiekose, bet jeigų negalite gauti, parašykite mums įdėdami popierini dolerį, o mes Tamstai prisiųsime du butelius po 50c.

Kopp's Baby's Friend Company

Kopp's Baby's Friend Co., 15 Kopp's Building, York, Penna.

GALINGI BAIMĖS BLAŠKYTOJAI.

Ligos naikina laimę šeimynoje. Labai yra ko bijotis jų. Bet yra smagus budas prašalinti baimę ir atgauti tikrą proto ramumą. Trinerio Amerikoniškas Karčiojo Vyno Eliksiras yra tuoju vaistu, kuris nuvaro visokią baimę. Jis prašalina priežastį, išmetamuosius dalykus, susirinkusius viduriuose ir padarančius ten tikrą dirvą ligoms. Jis išvalo vidurius, sustiprina žarnas, nervus ir visą kuną ir grąžina energiją. Jeigu turi kietus vidurius, galvos skaudejimą, nugreną, nervatumą, kliutis sujungtas su gyvenimo permaina, ir t.t., jis suteiks tikrą palengvinimą. Kaina $1.00. Aptiekose. Daugelis žmonių nuolatos yra baimėje nuo ramatų ir neuralgijos. Laikyk namuose Trinerio Liniimentą, o pamatysi, kad šitos išblyškę šmėklos negali prieš jį atsilaikyti. Jis taipgi greitai pagelbsti priepuoliuose, nuo išsisukimo, suputimo, nušalimo ir t.t. Kaina 25 ir 50c. aptiekose, krasa 35 ir 60c. Jos. Triner, išdirbėjas chemikas, 1333-1339 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. Jei nori gražaus Trinerio Auksinio kalendoriaus, pasiųsk 10c. persiuntimo lėšoms. (Apgars.).

Plymouth National BANK

Plymouth, Pa.
Kapitalas su perviršiu
$165,000.00.
Šitoji Banka prižiurima Suvienytų Valstijų valdžios. Moka 3 nuošimčius nuo sudėtų pinigų. Galima susikalbėti lietuviškai.

G. N. Postlethwaite,
iždininkas.
Mandagus patarnavimas.

ARIOS ŽINIOS

Pranešimas musu skaitytojams

Ponas D-ras A. K. Rutkauskas maloniai pasižadējo duoti veltui per laikraštį "Draugą" patarimus sergantiems ar negalingiems "Draugo" ar "Savaitinio Draugo" skaitytojams.

Pirmiau jis gyveno 2200 Clybourn ave. Dabar gi jis persikēlē į labai lengvai surandamą vietą, tai yra 3457 S. WESTERN AVENUE BOULEVARD.

Jo namai yra beveik pačioje kerčioje S. Western ave. Boulevard ir 35 gatvē.

Taigi kas nori gauti patarimų sveikatos skyriuje per "Draugą" kreipkitēs prie pono Daktaro A. K. Rutkausko laišku ar asmeniškai.

Draugiška meilē.

Vaikščiojo jis linksmas. Kodel nebus linksmas, juk štai Kalēdos. Jis ēmē manyti kokią dovaną nupirkti savo draugui Jonui, kurs tiek daug jam gero padarē, tiek kartų varguose sugebējo. Be to Jonas kasmet atsiunčia Kalēdoms dovanų. Reikia ir Jonui dovaną nupirkti.

Kad dovana pirkti tai aišku. Ale kokia? Kiek ta mintis jį kankino! Jonas yra vertas geros dovanos. Su menka neverta nei rodyties. Diena nuo dienos, kaip neatranda tinkamos dovanos taip neatranda.

Viena diena laiškanešis sušvilpē prie jo namo. Išeina, žiuri, kad vietoj laiško jam laikraštį padavē. Išsitiesē ir skaito. Mato kad "Draugas." Tas nieko. Vardai tankiai apvylē žmogų. Skaito jis daugiaus. Pradējo jo veidas švisti. Jau šypsos.

Koks gražus laikraštis, kiek jame įvairiausių žinių, o žinios kaip įdomios, kaip aiškiai rašytos! Ir tiktai tris doleriai metams! Aplanko kasdiena. Kur tu rasi toki draugą, kad aplankytų kasdieną.

Tuojaus tas žmogelis pasiēmē šešis dolerius nuējo į pačta išpirko money order'į. parašē laišką į "Draugo" administraciia, prašydamas kad siųsti laikraštį "Draugą" jam ir jo draugui Jonui per metus laiko. Užadresavo

DRAUGAS PUB. CO.,
1800 W. 46th St.,
CHICAGO, ILL.

Su nekantrumu laukē kiekvieno numerio ateinant. Kasdiena sugrįžęs iš darbo, visu pirmu klausdavo: kur tas mano draugiškas "Draugas?"

Kaip linksmai Kalēdų laukia, o kiek jo tas linksmumas pasididino kuomet jo draugas, Jonas, atējo padēkavoti jam už tokią gražią dovaną. Jonas tarp kitko am pasakē: "Tamsta pirmas toksai draugas, kuris tokia verčiausia dovana man suteikei.

Mieli skaitytojai, tiktai tuomet tegalēsite atjausti savo draugų ir draugių džiaugsmą, kuomet tamstos savo draugams ar draugēms taip padarysi.

ALKANI LONDONIEČIAI.

LONDONAS. Nuo vakai dienos Londono restoranuose jau negalima gauti pusryčių daugiau kaip ant dviejų valgių ir pietų daugiau kaip ant trijų. Žmonēms, su gerais apetitais toks valdžios įsakymas nelabai malonus ir išējus iš restorano kartais galima buti alkanu, nes kiek nori valgyti neduoda.

DIDELĖS KONTRIBUCIJOS.

Vokiečiai užkariautuose Rumunijos miestuose uždeda ant gyventojų labai dideles kontribucijas. Sakoma kad ant miesto Krajov, kuris turi 50,000 gyventojų vokiečiai uždēję 10,000,000 markių kontribucijos. Taigi kiekvienas gyventojas privalo užmokēti 200 markių.

BADAS! BADAS!

Telegramos iš Stockholmo praneša, kad Rusijos stovis kasdien vis darosi blogesniu ir blogesniu. Viskas neprastai pabrango. Viskas ne paprastai pabrango, visi sveiki vyrai ant pozicijų, laukai neįdirbti, žmonēs niurna prieš valdžią, darbininkai streikuoja, o kariauti kaip nesiseka, taip nesiseka.

"Svenska Dagbladet" rašo, kad Petrograde įnišę gyventojai užpuldinēja kazokus, mušasi su policija, griauna krautuves, kuriose negalima nusipirkti maisto.

SUGEDO 100,000 PUDŲ MILTŲ.

Visame kame Rusijoje viešpatauja didžiausia netvarka. Iš Vitebsko pranešama, kad ten dēlei apsileidimo vyriausybes sugedo sandēliuose 100,000 pudų ruginių ir kvietinių miltų. Tuo tarpu pabēgēliai miršta badu, kartais negaudami nei pilno svaro duonos į dieną.

ŽADA SPAUSTI SALIUNININKUS.

Chicago. "The Tribune" praneša, kad Chicagos policijos viršininku busiąs paskirtas Herman F. Shuettler. Busimas viršininkas yra karštas blaivybēs šalininkas ir žada pradēti tikrą kovą prieš saliuninkus. Tie saliunininkai, kurie ir nedēliomis išdrįs varyti "biznį," busią smarkiai baudžiami.

RUSŲ ATAKOS.

PETROGRADAS. Rusų artilerija su didelēmis pasekmēmis bombardavo Karpatuose miestą Karosmezo.

Apylenkēse Gyergyo rusų atakos vokiečiai atmušē.

TREMTINIUS GLOBOSIANTI PATI VALDŽIA.

Vidurinių reikalų ministeris Protopopovas išsitarē, jog tremtinių bei pabēgēlių šelpimas privalo buti atimtas iš visuomenēs organizacijų ir pavestas valdžiai.

Taip dalykams virtus musų brolių tremtinių vargai padidēs dvigubai.

SUVAŽIAVIMAS GUBERNATORIŲ.

"Lietuvos Balsas" praneša, kad neužilgo žada įvyki susivažiavimas visos Rusijos gubernatorių. Susivažiavimas šaukiamas pasitarimui dēlei stokos ir brangumo valgomų daiktų.

220,000 ŠVEDŲ PRAŠO TAIKOS.

Šiomis dienomis Švedijos karalius gavo nuo savo pavaldinių peticiją su 220,000 parašais, kurioje prašoma pasirupinti taikos įvykdinimu.

VOKIEČIŲ KAREIVIAI PRALINKSMĖJO.

Berlynas. Pasiulijimas Vokietijos užbaigti karę buvo perskaitytas vokiečių kareiviams utarninke. Ši žinia kareivius ant fronto nepaprastai pralinksmino. Viltis, kad jie gal greit sugrįš namo išspaudē nevienam ir ašaras. Apsikabinę kareiviai bučiavosi viens su kitu ir mintimis skriejo į savo brangus namelius.

25 MILIJARDAI RUBLIŲ SKOLOS.

Sausio 1 d. 1916 metuose Rusijos valstija dar turējo tik 18,886,730,811 rublių skolos. Sausio gi 1 d. 1917 metuose ši suma skolos jau padidēsianti iki 25,220,936,895 rublių.

Tokias skaitlines suteikia pati Rusijos valdžia.

NUOSTOLIAI JURĖSE.

Londonas. Laike pastarųjų 24 valandų vokiečių povandeninēs laivēs palaidojo jurių dugne 7 talkininkų laivus.

LAIVAS SU DOVANOMIS DĖL ARMĖNŲ.

New Yorkas. Panedēlyj, gruodžio 18 dienoj, iš New Yorko išplaukē laivas su Kalēdų dovanomis dēl armēnų ir syriečių. Dovanų vertē siekia milijono dolerių.

"SKĘSTAME! SUDIEV!"

New Yorkas. Tokia telegrama liko vakar gauta nuo Ispanijos laivo "Pijus IX." Šį laivą nuskandino vēsula. Spējama, kad draug su laivu prigērē arti 40 žmonių.

Laivas "Pijus IX" išplaukē iš uosto New Orleans lapkričio 11 dienoj.

VARGO DIENOS.

Rusiškas laikraštis "Russkaja Zemlia" No. 282 rašo, kad rusų mieste Bielyj viešpatauja tikriausis badas. Esą negalima nusipirkti nei duonos, nei cukraus, nei kitų dalykų. Traukiniai, gird, jokių prekių neatgabena. Gyventojai kenčia negirdētą vargą.

NEBUS KALĖDŲ NAKTĮ MIŠIŲ.

Paryžius. Idant sutaupyti šviesą ir kurą Paryžiuje Kalēdų naktį nebus mišių. Visos Kalēdų iškilmēs bus atliktos bažnyčiose dienos laike.

Matyt francuzams labai striuka kad net gaili šviesos ir anglių vienai nakčiai.

SOCIALISTAI NESILIAUJA VARĘ SAVĄ PRAGAIŠTINGĄ DARBĄ.

Baisi karēs vēsula praužē kelius kartus per musų Tēvynę Lietuvą. Miestai, kaimai išgriauti, sunaikinti ir tukstančiai musų brolių vargdienių pasiliko be pastogių, be kąsnio duonos. Daugelis iš jų žuvo iš bado ir vargo, gal ne vienas palikdamas savo gimines, brolius, vaikus. Kiek ten pasiliko mažučių našlaičių be tēvo, be motinos, be globos, kurie anksčiaus ar vēliaus turēs ir gi kristi auka baisios šmēklos, jeigu nesulauks iš kur nors pagelbos. Ir rodosi, koks tai prakilnus, koks šventas yra darbas paduoti pagelbos ranką tiems varguoliams, tiems našlaičiams; musų broliams ir seselēms Lietuvoje.

Rodosi visi lietuviai iki paskutinio čia toje laisvēs šalyje, turētų stoti į šventą Lietuvos gelbējimo darbą, turētų mesti viską į šalį, ir stoti petis į petį, ranka į ranką ir dirbti iš vieno Lietuvos labui. Kad iš kiekvieno lietuvio lupų išsiveržtų riksmas pilnas Tēvynēs meilēs: "Gelbēkime Lietuvą!," ir tas obalsis pasklystų po plačiąją Amerikos šalį, yt vilnįs plačiose jurēse.

Tiesa, prakilnesnieji puolē gelbēti vargstančius brolius Lietuvoje, pradējo visokiais budais rinkti aukas musų tēvynēje.

Įvairios draugijos skiria iš kasos po kelias dešimtis net ir šimtus dolerių Lietuvos gelbējimui. Pradējo tverties visokios draugijos ir organizacijos. Jų tikslu yra rinkti aukas badaujančiai Lietuvai.

Bet.... Bet ne visi pritarē tam šventam darbui. Ne visi suprato svarbumą to švento prakilnaus darbo. Atsirado tokių išgamų, kurie išdrįso trukdyti tą darbą.

Atsirado tokių, kurie vieton dirbti, rinkti aukas, gelbēti Lietuvą nuo prapulties, juokiasi iš tų kurie aukuoja ir iš tų kurie renka aukas. Jie stengiasi išardyti tas prakilnias organizacijas, kurios visas savo spēkas padeda Lietuvos gelbējimui, ir tuomi sulaikyti plaukimą aukų badaujantiems Lietuvoje.

Jie rengia prakalbas, visuomet ir visur prie kiekvienos progos stengiasi intikrinti žmones, kad aukos Lietuvai dabar nereikalingos!

Girdi, kam pinigus dabar siųsti Lietuvon, vistiek kai mesti šiukšlynan. Jie šaukia: Neduokite, neaukuokite pinigų Lietuvai, nes tai tuščias darbas! Duokite geriau mums tuos pinigus, nes tiktai mes išgelbēsime Lietuvą, tiktai mes padarysime Lietuvą liuosa ir laiminga! Kuomet pasibaigs karē, mes už tuos pinigus pripirksime šautuvų, bombų, sukelsime revoliuciją, ir spēka iškariausime sau liuosybę. Tuomet ateis auksiniai laikai, pasidarys rojus ant žemēs ir kiekvienas žmogus bus laimingas!....

Gaila ju.... Gaila mums tu nelaimingu savo brolių, kurie išklydę iš tiesos kelio, klympsta vis giliaus prapultin nusidējimu, ir kitus su savim traukia. Trukdydami aukų rinkimą tokiame kritiškame momente badaujančiai Lietuvai, tuomi jie baisiai prasikalsta prieš visą tautą ir per amžius musų ainiai minēs ir keiks tą pragaištingą socializmą ir jo tvarką.

Žilvitis.

Skaitykite ir platinkite "Draugą". Rašykite įdomių žinių iš savo krašto.

Draugijų Reikalai

TAUTOS FONDO VALDYBA.

Pirmininkaas: kun. J. J. Jakaitis, 41 Providence st., Worcester, Mass.

1-mas vice-pirm. Adv. A. Šlakis, 3255 So. Halsted st., Chicago, Ill.

2-ras vice-pirm: Kun. Serafinas, 2327 W. 23rd Pl. Chicago, Ill.

Sekretorius: K. Pakštas, 917 W. 33rd st., Chicago, Ill.

Iždininkas: — B. Vaišnoras, 1514 Carson st., S. S. Pittsburg, Pa.

Iždo globējai:

A. Nausiedienē, 917 W 33rd st., Chicago, Ill.

J. Miliauskas, Pittsburg Pa.

JOS. WAUKEGAN, ILL., VALDYBOS ADRESAI:

Pirmininkas, Steponas Keliotis, 1344 So. Jackson st.

Pagelbininkas, Kazimieras Burba, 1416 So. Park ave.

Protokolų raštininkas, Antanas Samoška, 1230 So. Victoria St.

Finansų raštininkas, Jonas Bakšys, 1327 So. Victoria st.,

Kasininkas, Antanas Bakšys 1327 So. Victoria st.

Kasos globējai:

Leonas Krikštinavičia, 1326 So Victoria St.,

Adomas Jonaitis, 1326 So. Lincoln St.

1. Maršalka, Pranas Dapkus, 1407 So. Park ave.

2. Maršalka, Antanas Didjurgis, 1327 So. Park ave.

Knygius Pranciškus Kaptuauskas, 1321 So. Victoria, St.

Susirinkimai po aštuntai kiekvieno mēnesio, apie pirmą valandą po pietų. Lietuvių svetainēj, 9 ir So. Lincoln gatv.

ŠVENTO MYKOLO DRAUGIJOS, ROCKFORD, ILL., VALDYBOS ADRESAI:

Pirmininkas, Kazimieras Mikas, 1020 — 1022 S. Main st.

Pirm. pagelbininkas ir Iždininkas: P. P. Petrēnas, 422 Island ave,

Protokų raštininkas: J. J. Meraitis, 1530 West st.,

Finansų raštin.: J. Zobinas 1129 So. Church st.,

Dr-stēs, Dievo Apveizdos parapijos valdybos adresai:

Pirm. — A. Stulginskas, 715 W. 19 Pl.

Pag. — M. Ramanavičia, 547 W. 20 st.

Jonas Jaroševičius, 1048 Was

Rašt. — Liud. Sabaliauskaitē 714 S. Union ave.,

Fin. Rašt. — K. Vasiliauskas 58 W. 14 st.,

Ižd. — A. Grišius, 732 W. Kasos glob.: Zof. Bartkevičaitē, 1828 S. Peoria st.,

Al. Klimas, 558 W. 14 st.,

Maršalką, — Mikolas Jatušis, 622 W. 15 st.,

Susirinkimas kas pirmą nedēlienį mēnesio, Apveizd. Dievo parap. salēje, 3 val po pietų.

ŠV. JURGIO KAREIVIO DRAUGYSTĖS, NORWOOD, MASS., VALDYBOS ANTRAŠAI:

Pirmininkas, Stasys Kadaras 038 Washington st., 9th st.,

Pirm. pagelb., Pranas Kudirka, 31 Franklin st.,

Protokolų raštininkas, Jonas Ruškis, 18 Tremont st.,

Fin. raštininkas, J. Verseckas, 1184 Washington st.,

Kasierus, Viktoras Kavaliauskas, 22 Sturvant ave.,

Iždo globējai:

Jokubas Puzinas, 20 Pond st.,

Barnasius Jankauskas Willow st.,

Martinas Bulkšas, 39 Tremont st.,

Maršalka, Stasys Karnila, 39 Tremont st.

A. M. Norkunas

Vienatinis Lietuvis Išdirbējas

visokių ženklelų draugystēms, o ypatingai: kokardų, guzikučių, metalinių, anameliuotų ir padengtų celluloid'u, šarpų, veliavų ir karūnų.

Man pavestus darbus atlieku artistiškai.

M. A. Norkunas
166 Molrose street, Montello, Mass.

Phone Canal 212
DR. A. YUSKA
LIETUVIS GYDYTOJAS
1749 So. Halsted CHICAGO, ILL.
CORNER 18th STREET

EL. DROVE 7771
S. E. Allen D. D. S.
3464 So. Halsted St.
Darbo valandos:
10 val. iš ryto iki 8 iki val. vak.
Šventadienes nuo 9 val. ryto iki 1 val. popiet.

Reumatizmas Sausgēlē

Nesikankike savo Skausmais, Reumatizmu, Sausgēlē, Kaulų gēlimu, arba Mēslungiu—raumenų sukimu; nes skaudējimai naikina kuno gyvybę ir tankiai ant patalo paguldo.

CAPSICO COMPOUND mostis lengvai prašalina virš minētas ligas mums šiandien, daugybē žmonių siunčia padēkavones pasveikę. Prekē 25c, per paštą 28c.

JUSTIN KULIS,
3259 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Knyga "ŠALTINIS SVEIKATOS," arba augalais gydyties prekē 50c.

Seniausia Taupymo Banka Chicagoje
The Hibernian Bank
Įkurta 1867 metuos.
Pietvakarinis kampas La Salle ir Adams St.

TAUPIMO DEPARTMENTAS
Priimam Depazitus pradedant nuo vieno dolerio ir daugiau, nž kuriuosmokama 3 nuošimčius ant metų, kurį pridedam kas pusē metų.
Atdaras Subatos Vakarais uno 6-tos iki 8-tos val. vakaro.
REAL ESTATE DEPARTMENTAS.
Perka ir parduoda propertes ant komisijos: iškolektuoja randas ir prižiuri propertes; parduoda geros vertēs morgičius; sklina pinigus ant itaisytų savasčių (properčių).

Meldžiu platinti, angliška pamfletą apie Lietuvą.

"A. PLEA FO THE LIT HUANIANS"

Dar galima gauti visus numerius. O neužilgo ir šeštas numeris išeis iš spaudos. Pamfletai yra papuošti Lietuvos žemlapiu ir Vytauto paveikslu.

KUN. J. J. KAULAKIS
324 WHRTON ST. -:- PHILADELPHIA, PA.

BANKES' The Best COFFEE

1644 W. Chicago Ave.

Chicago, Ill.

Pamēginkite musų kavą po 26c. visur kitur parduodama už 40c. Geriausia Santos Kava po 19c. už svarą, kur už tą pačią kavą mokēsite 30c. Arbata, Russian Congos, Ceylons, Olonga, Japans, Gun Powder už 40c. svarą gįvarantuota už 60c. vertēs.
Mes užmokame už persiuntimą Parcel Post arba Express už Chicagos.

Sumažinkite dideliaa išlaidas gyvenimo perkant KAVA ir ARBATĄ pas mus.
1644 W. Chicago Ave., CHICAGO, ILL.

Lenktyniu vadovai, padarykite savo balsu skaitlinę 60,000

DABAR GERIAUSIS LAIKAS RINKTI PRENUMERATAS. NUO SUBATOS BUS MAŽIAUS BALSŲ UŽ NAUJAS PRENUMERATAS. P. GUDAITIS VADOVAS LENKTYNIŲ.

EXTRA DOVANOS UŽ EXTRA PASIDDARBAVIMĄ.

Nuo aštuonių ryto, gruodžio 11 d., iki devynių vakaro gruodžio 23 d. dvigubi balsai už visas naujas prenumeratas.

Kiekvienas balsų rinkėjas, kuris per tą laiką pasidarbuos, bus apdovanotas extra dovanomis už jo pastangas. Tas, kuris surinks daugiausia naujų prenumeratų per paskirtąjį laiką, gaus 75 dolerius — auksu,—kuris antras daugiaus pririnks, gaus 50 dolerių auksu, trečias surinks daugiausia gaus 25 dolerius auksu.

Šies yra paskutiniai extra pasiulijimai. Jie bus duodami kontesto pabaigoje, sausio 17, 1917. Prisiųsti per tą laiką nauji prenumeratai bus taip pat rokuojai, kaipir asmeniškai ofisant atnešti, jei tik ant konverto bus data pirm pasiulijimas užsibaigs Paskutinis extra pasiulijimas.

Ar žinai kad sekančios keturios dienos yra svarbiausios konteste? Kiek viena diena yra verta daug pinigų. **SUBATOJE 9 VAL. VAKARE DVIGUBI BALSAI UŽSIBAIGS. Tuo pačiu kartu užsibaigs extra pasiulytos dovanos. Balsų rinkējai, dabar yra geriausis laikas** rinkti prenumeratas ir balsus. Dirbk **nuo anksto iki vēlumui. Dvigubi balsai bus labai naudingi ir pelningi pabaigoje lenktynių.**

Visi gyvenimo geresnieji dalykai patenka tiems, kurie nesnaudžia. **Laike dvigubų balsų $150 pateks tiems, kurie per tą laiką pririnks daugiausia naujų prenumeratų. Nesnausk.** Tegu bus dalis tavo. Kodel tamstai neturēti dalies? Yra Tamstos, jei tik nori. Subruzk ir gausi.

Naudokis kada yra proga ir atnešk ofisan dvigubus balsus. Visada žiurēk kas Tamstai prieš akis. Tik **pamanstyk apie du didelius automobilius. ARGI TAMSTA NEGAUTUM VIENO?**

Žmogus suknįumba iš nuo vargio, paskum aktyviški progreso ratai užvažiuoja ir visai suvažinēja netekusi spēkų. Kad laimēti, reikia **VISADA NEMIEGOTI IR VISADA VEIKTI.** Prenumeratos tie gauna, kurie ieško jų. **Dovanos yra tiems, kurie dirba. Sausio 17 d. 1917 m. jau artinasi.**

KAIP TAMSTA UŽBAIGSI ŠĮ KONTESTĄ?

Tik atsimink, **KAD DABAR UŽ NAUJAS PRENUMERATAS DAUGIAUSIA BALSŲ. PASKUI TO NEBUS.** Tik gerai apmanstyk ir darbuokis.

Kaikurie geriausiai naudojasi dvigubais balsais, k. t. P. Gudaitis, S. Simonavičius, J. J. Statkus ir L. Saboniené. K. Skrypko iš širdies darbuojasi, kad tik išlaimēti. Kiek vieną dieną jų balsai dauginasi.

Ona Susnis, vēl priešakyje. **C. J. Pansirna** visiems mina į kulnis. Kiti du su smarkumu verčiasi priešakin Juozas Juknis ir R. M. Kalinauskas. V. Jereckienē ir A. J. Bernotas vēl apsidrutinę žada užpulti pirmąją liniją. **Saugokitēs jų!**

P. Gudaitis	60,000	Nikadimos Urbanos	51,800
S. Simonavičius	59,000	Antanas Glemža	51,100
J. J. Statkus	58,900	Ona Janušytē	50,175
L. Sabonienē	58,700	Joseph Biciunas	46,700
K. Skrypko	58,600	C. Baltrunas	39,800
Anna Susnis	58.500	Tony Kurliandsky	34,300
Chas. J. Pansirna	58,400	Kunigunda Pocienē	33,910
Juozopas Juknis	58,300	Ona Slazaitē	33,800
R. M. Kalinauskas	58,200	Jonas Polikaitis	30,350
Vincenta Jereckienē	58,100	Elena Ziliutē	30,340
A. J. Bernotas	58,000	Jurgis Slepikas	29,700
Julius Gumeliauskas	57,900	V. Stulpinas	29,120
Kazys P. Mikšys	57,800	Peter Sliogeris	14,500
Ignas Stadulis	57,700	Selem. Aztrauckas	6,500
Stan. P. Možeiko	57,600	S. Sadavicza	3,700
Juozapas Wičas	57,500	Vincas Stančikas	3,500
Juozopas Juzenas	57,400	Ant. Norbut	2,755
P. Cibulskis	57,300	D. Kievinas	2,615
Ona Pocienē	57,200	A. Dudas	2,545
Mith Litwaitis	57,100	Antanas Verba	2,540
Felix Machiulskis	57,000	Mike Ribokas	2,505
Franas Vaivada	56,900	Felix A. Černauskas	2,500
Math Litwaitis	56,800	M. Misiunas	2,500
Alex Shedis	55,980	Wm. Thomas	2,500
Mot. J. Genewičius	55,900	T. E. Koksinskis	2,500
M. Grublenskis	55,815	Stella Janaitē	1,640
Geo Stankevicie	55,400	Jonue Viltiakis	1,500
Justinas Kudirka	55,300	Frank Arszavski	1,500
Agota Meskevičienē	54,000		

Phone Yards 2721
DR. J. JONIKAITIS
GYDAU VYRŲ, MOTERŲ IR VAIKŲ LIGAS
3337 So. Morgan, St.
CHICAGO, ILL.

Tel Drover 7042
Dr. C. Z. Vezelis
LIETUVIS DENTISTAS
Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vak.
Nedēliomis pagal sutarimą.
4712 So. Ashland Ave.
arti 47-tos gatvēs

A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
Miesto ofisas: Room 815
19 So. La Salle St., Chicago, Ill.
Tel. Randolph 5246
gyvenimo vieta
3255 South Halsted Street
Tel. Drover 5326

PAJIEŠKOJIMAI

Pajieškau E. Samaičaitės, gyvenančios Chicagoje.
Ign. Klapatauskas
5343 Shields Ave. Chicago, Ill.

Pajieškau pusbrolių, Antano Narbento, ir Juozo, Mikulenų paeina iš Kauno gub., Vilkmerges pav., Utenas valš., Sudeikiu par., Redeikiu kaimo Antanas yra vedes. Meldžiu ju atsišaukti, arba kurie žino apie jos man pranešti, po antrašų.
Jonas, Pakalnis.
3010 W. 40 St. Chicago. Ill.

GERA PROGA.

Jauna pora priversta paaukauti savo puikius, beveik naujaus rakandus už retai pigią kainą, $170,00 seklyčios setas, tikros skuros už $35. Vēliausios mados valgomojo ir miegamojo kambario rakandus. 2 puikiu divonu, davenport, taipgi $525 pianą su 25 m. gvarantija už $115 ir $225 Vietrola su brangiais rekordais už $60.00. Šis yra retas pigumas ir jums apsimokės pasirti nežiurint kur jųs gyvenate. Viskas vartota vos 9 savaites. Parsiduos taipgi po vieną. Atsišaukite tuojaus. Gyvenimo vieta: 1922 So. Kedzie Ave., arti 22-ros gtv.. Chicago, Ill.

KALEDU DOVANOS PAS A. R. JUNIEVICZ

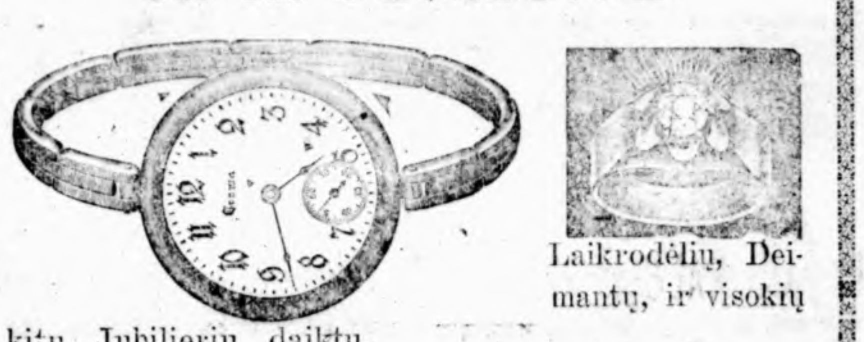

Laikrodēlių, Deimantų, ir visokių kitų Jubilierių daiktų.
DIDELIS PASISKYRIMAS KALĒDU DOVANU
A. R. JUNIEVICZ.
3313 *SO. HALSTED ST.* *CHICAGO, ILL.*

Nepameskit ši kuponą.

5 BALSAI

$4,000 Dovanų Bus DYKAI

Vardas ....

Adresas ....

PASARGA: — Šis kuponas yra geras viršnurodytam skaičiui balsų dēlei to žmogaus, kurio bus parašytas vardas ant kupono.
Iškirpkite ši kuponą lygiai pagal linijos.

Kontesto Redaktoriui
1800 West 46th Street, Chicago, Illinois.

Geras iki Gruodžio 26, 1916

TAUPYKITE DABAR KOL GALITE

Ar jųs atsimenate žiemą 1913-1914 metų? Ar jųs pamenate, kiek tuomet vyrų ir moterų buvo be darbo, kaip jie vaikščiojo iš vietos į vietą darbo prasyti, bet dirbtuvės visur buvo arba uždarytos arba tik pusę laiko tedirbo? Ar jųs manote, kad ilgai taip darbai eis gerai, kaip kad dabar. Ar jųs manote, kad, karei pasibaigus, nepasibaigs gabenimai svetur Amerikos produktų, kurių dabar išgabenama bilijonus dolerių vertēs ir del to nesustos čia darbai ir uždarbiai?

Algos darbininkams turēs nupulti. Minios žmonių, kur dabar turi gerų uždarbių, taikai įvykus, nebeteks darbo.

Ar jųs ką-nors darote, kad apsisaugojus nuo galimų įvykti bedarbių ir iš to paeinančio vargo?

Neeikvokite pinigų — taupykite! Dēkite pinigus bankon, kol galite. Karė ar ne karė, bet jųs ne visados taip uždilbsit, kaip dabar. Valandos: nuo 9 ryto iki 3: po pietų Subatomis iki 2 val. po pietų ir vakarais nuo 6 iki 8 val.

ŠIS BANKAS MOKA 3 NUOŠIMČIUS METAMS

Ir žmonių pasidētus pinigus apdraudžia savo kapitalu ir perviršiu.

$5,000,000.00

STATE BANK of CHICAGO

Įsteigtas 1879.

VIENINTELIS VIDURMIESTYJ BANKAS, KAME LIETUVIŠKAI KALBAMA IR SU LIETUVAIS REIKALUS VEDA.

KAMPAS LA SALLE IR WASHINGTON GTV., PRIEŠ CITY HALL

Didelis Pasirinkimas Kaledu dovanu

Mes pripildēm Krautuvę visokiais naujausios mados tavorais, kaip tai: Deimantų Aukso žiedų, gryno aukso ir paauksuotų Laikrodēlių, Lenciugēlių, Lakētų, Kolionikų, Spilkų Lavalierių, Auskarių ir tt.

Musų Krautvēj tavorai yra teisingai gvarantuoti ir kainos pigesnēs kaip kitur.

P. K. BRUCHAS

3323-25 SO. HALSTED ST. CHICAGO, ILL. Tel. Drover 9687

Daugybi Balsų už Naujas Prenum

$150 vertēs extra dovanos

EXTRA DOVANOS UŽ EXTRA PASIDARBAVIMĄ.

PASKUTINĒ PASIUIYTA DOVANA.

Nuo aštuonių ryto, gruodžio 11 d., iki devynių vakaro gruodžio 23 d. dvigubi balsai už visas naujaus prenumeratas.

Kiekvienas balsų rinkējas, kuris per tą laiką pasidarbuos, bus apdavanotas extra dovanomis už jo pastangas. Tas kuris surinks daugiausia naujų prenumeratų perpaskirtąjį laiką gaus 75 dolerius- auksu,- kuris- antras- daugiaus pririnks, gaus 50 dolerių auksu, trečias surinkęs daugiausia gaus 25 dolerius auksu.

Šie yra paskutiniai extra pasiulijimai. Jei bus duodami kontesto pabaigoje, sausio 17, 1917. Prisiųsti per tą laiką nauji prenumeratai bus taippat rokuojami, kaipir asmeniškai ofisan atnešti, jei tik ant konverto bus data pirmia pasiulijimas užsibaigs. Paskutinis extra pasiulijimas.

Nuo 8 val. ryto 11 gruodžio, 1916. Iki 9 val. vakaro 23 gruodžio, 1916

Dabar yra laikas istoti lenktynesna

Pradēk tuojaus Tamsta gali išlaimēti extra dovanų ir extra balsų, taip kaip tie kurie yra pradēję.

KĄ REIKIA DARYTI TIEMS, KURIE NORI GAUTI BALSŲ.

Pasirašykite ant kupono ir prisiųskite jį Kontesto Redaktoriui. Išpildykite šį kuponą dēl balsų iš laikraščio. Prisiųskite užmokesnį naujų arba senų prenumeratorių.

Štai kaip daro vienas kandidatas:

Vakare jis sutiko du savo draugu. Vienas iš jų yra senas "Draugo" skaitytojas, kuris jam davē kuponą ant 5 balsų iš paskutinio numerio, o antras dar nebuvo skaitytoju ir užsiprenumeravo "Draugą" metams užsimokēdamas $3.12. Šis laimingas kandidatas rytoj jau turēs 1505 balsų.

Balsus gauti labai yra lengva. Tiktai pamēginkite, o patys persitikrinsite.

PASISKUBINKITE.

Prisiųskite šį kuponą, kuris pataipintas čia pat, šale.

Idomiasi dalykai dedasi

Užgadēdinkite Karščiausias savo širdies troškimus

Trisdešimtis Trįs DOVANOS

Visos žemiau surašytos dovanos bus išdalytos "DRAUGO" skaitytojams, neatsižvelgiant į tai kur jie gyvena. Brangiausia dovana bus suteikta tam, kuris gaus užvis daugiausia balsų. Kitos dovanos taipo-gi bus duodamos sulyg skaičiaus balsų. Kas gaus balsų — tam mažesnē dovana, kad daugiau — tam didesnē.

DOVANA	VERTĒ
1. LEXINGTON AUTOMOBILIUS	$1,200.00
Pirkta pas LEXINGTON MOTOR CAR COMPANY, 1842 South Michigan Avenue	
2. BRISCOE AUTOMOBILIUS	850.00
Pirkta pas MOTOR CAR SALES COMPANY, 2320 South Michigan Avenue.	
3. JESSIE FRENCH PIANO	650.00
4. JEFFERSON PIANO	300.00
5. NATIONAL GRAMAFONAS	150.00
6. ARTOPHONE GRAMAFONAS	75.00
Nupirkta pas JOSEPH KLINENBERG, 4915 South Ashland Avenue	
7. NAUJA SIUVAMA MAŠINA	50.00
8. NAUJA SIUVAMA MAŠINA	50.00
NEW HOME SEWING MACHINE COMPANY, Nupirkta pas 427 South Wabash Avenue	
9. NAMŲ RAKANDAI (MEBLIAI)	20.00
10. NAMŲ RAKANDAI (MEBLIAI)	20.00
11. NAMŲ RAKANDAI (MEBLIAI)	20.00
12. NAMŲ RAKANDAI (MEBLIAI)	20.00
13. NAMŲ RAKANDAI (MEBLIAI)	20.00
14. NAMŲ RAKANDAI (MEBLIAI)	20.00
15. NAMŲ RAKANDAI (MEBLIAI)	20.00
16. NAMŲ RAKANDAI (MEBLIAI)	20.00
17. NAMŲ RAKANDAI (MEBLIAI)	20.00
18. NAMŲ RAKANDAI (MEBLIAI)	20.00
19. NAMŲ RAKANDAI (MEBLIAI)	20.00
20. NAMŲ RAKANDAI (MEBLIAI)	20.00
21. NAMŲ RAKANDAI (MEBLIAI)	20.00
22. NAMŲ RAKANDAI (MEBLIAI)	20.00
23. NAMŲ RAKANDAI (MEBLIAI)	20.00
24. NAMŲ RAKANDAI (MEBLIAI)	20.00
25. NAMŲ RAKANDAI (MEBLIAI)	20.00
26. NAMŲ RAKANDAI (MEBLIAI)	20.00
27. NAMŲ RAKANDAI (MEBLIAI)	20.00
28. NAMŲ RAKANDAI (MEBLIAI)	20.00
29. NAMŲ RAKANDAI (MEBLIAI)	20.00
30. NAMŲ RAKANDAI (MEBLIAI)	20.00
31. NAMŲ RAKANDAI (MEBLIAI)	20.00
32. NAMŲ RAKANDAI (MEBLIAI)	20.00
33. NAMŲ RAKANDAI (MEBLIAI)	20.00
Nupirkta pas UNION LIBERTY FURNITURE COMPANY, 4705 Ashland Avenue	

LAIMĖJIMAS JUMS YRA UŽTIKRINTAS.

Prisidēkite prie to kontesto (lenktynių). Kuomet tik bus pagarsinta jųsų vardas "Drauge", tuojaus užsimokēkite prenumeratą bent metus. Paskui, gi suraskite "Draugui" mažų-mažiausia bent vieną prenumeratorių į savaitę iki pabaigos kontesto. Jeigu kuris negaus reikalingo skaičiaus balsų dēlei išlaimējimo viršnurodytų dovanų, tas gaus 25 centus nuo kiekvieno dolerio už įmokētą sumą už prenumeratorius.

ARGI GALI BUTI KAS TEISINGIAU.

500 Balsų

$4,000.00 Dovanu Dykai

NOMINACIJOS KUPONAS

Vardas ....

Adresas ....

SVARBU: — Jus galite išrašyti šį kuponą ant savęs arba ant savo draugo šiame konteste dēlei gavimo žemiau nurodytų dovanų. Tiktai vienas kuponas bus priimtas nuo vieno Žmogaus. Jeigu norite gauti smulkesnių žinių apie išlaimējimą dovanų, tai rašykite sekančiu adresu:

KONTESTO REDAKTORIUS
1800 W. 46 Street, Chicago, Ill. — Telephone Drover 6114

Ofisas atidarytas kasdien nuo 8 v. ryto iki 6 v. vak.

BALSŲ LENTELĖ.

Balsai bus duodami tik tiems, kurie prisiųs mokestį už "Draugą" bei "Savaitinį Draugą". Kas čia nurodoma.

"DRAUGAS"

Nauji Skaitytojai	Kaina	Balsai
6 mēnesių	$1.75	400
12 mēnesių	$3.12	1,000
24 mēnesių	$6.24	3,000
36 mēnesių	$9.00	6,000

Siuntimas per paštą kaštuoja $4.50 į metus.
Nei Chicago kaštuoja $3.00 į metus.
Į kitas šalis (užrubežin) kaštuoja $6.00 į metus.

"SAVAITINIS DRAUGAS"

Nauji Skaitytojai	Kaina	Balsai
12 mēnesių	$1.50	400
24 mēnesių	$3.00	1,000
36 mēnesių	$4.50	2,000
48 mēnesių	$6.00	3,000

Per paštą į kitas šalis kaštuoja $2.50 į metus.

Jeigu atsiųsi pinigus seno prenumeratoriaus, tai gausi tik pusę balsų to, kiek gaunama nuo naujų prenumeratorių.

NAUJAS SKAITYTOJAS yra tas, kuris nēra skaitęs "Draugo", reguliariai, prieš pradžią šio kontesto arba tas, kuris visiškai nebuvo skaitytojum šių laikraščių.

Čia tas Kontestas užsibaigs 17 Sausio, 1917

...oje

...SUŽEISTI.

...nt 103 ir Longwood gat... automobilius su automo...liu susidurė ir penkius ...nones sunkiai sužeidė.

Reikia atsargiaus lakstyti su automobiliais.

MISIJOS NORTH SIDĖJE.

. . Gruodžio 20 d. vakare šv. Mykolo bažnyčioje praside da Misijos, kurios baigsis iš ryto nedėlioje. Vakarais per tas dienas pamaldos pra sidės 7:30 val., o rytais 8 val. Misijas veda kun. prof V. Bučys. . . . .

. North Sidės lietuviams tai yra geriausia . proga . pasi klausyti . gražių . pamokini mų, atlikti išpažintį ir tokiu budu prisirengti prie Kalėdų šventės.

Kun. F. Kudirka

18-TOS GATVĖS APYLENKĖS "DRAUGO" SKAITYTOJŲ DOMAI.

Paėmus naujam išnešiotojui laikraščio pristatymą keliatas skundėsi, kad ne gauna reguliariai laikraščio Visi, kurie negautumet kat rą dieną laikraščio, kreipkitės pas J. F. Malley, 633 W 18th St., o ten gausite vei kiai laikraštį ir patėmysite kad "Draugas" but pristatomas.

"Draugo" Adm

1918 METUOSE CHICAGO BUSIANTI BLAIVA.

Chicago. Prohibicionistų (blaivininkų) partija žad dabar veikliai darbuotie Chicagoje, idant už dviejų metų Chicago butų "sausa." Vakar Chicagos viešbuty La Salle buvo banketas or ganizacijos "Dry Chicago Federation." Visi kalbėto jai laike vakarienės, išreiškė viltį kad 1918 metuose Chicagoje nebus saliunų.

TARPTAUTIŠKAS BAZARAS.

Didžiausis Bazaras prasidės sausio 11 d. ir tęsis ik 20 d. Bazaras užims visą Coliseum namą ir prijung tuosius namus. Visos salės ir ruimai bus užkrauti ste...bėtinais ir gražiais visokių tautų dalykais.

Atėjęs bazaran pamatys daug įdomių dailės tvarinių Bus siuvinių, piešinių, skulp turos, deimontais išpuoštų laikrodžių, visokių karolių automobilių, aprėdalų, se novės liekanų; taip gi bus dainos įvairių tautų, operos. visokių tautų apisrėdę re prezedentai ir reprezedentės, ir daug kitko.

Kas aplankys bazarą, tas džiaugsis ir žinos daugiaus. Šiame bazare geriausia pro ga daug įdomių pamatyti da lykų ir išlaimėti ar nusipirk ti. Dalykai bus leidžiami iš laimėjimams.

Dovanos jau plaukia, Gau ta dovanos nuo šieno gabalo, anglių tono iki $10,000 vertės karoliai.

Visi kviečiami prisidėti ...ukų dovanomis ir ateiti bazaran. Bazaro pelnas bus nukentėjusiems nuo karės. Lietuvių taipgi bus skyrius.

Dabar tikietus galima gau i už pusę prekės.

Tikietus galima gauti ir ...as Chicagos Centralinio Komiteto sąnarius.

AREŠTUOJA KARČIAMNINKUS.

Gruodžio 17 d. Chicagoje uareštavo 31 karčiamninką, ...ž pardavinėjimą svaiginan...ių gėrimų nedėlioje.

Kaikurie karčiamninkai ...ardavinėjo gėrimus savo ...agyvenimo kambariuose; ...iti, užpakalyje tvartuose; ...rba kiti net barzdaskutyk...ose.

GALI STREIKUOTI.

Marškinių, stonelių ir kitokių apatinių drapanų siu...ėjos, moteriș ir mergaitės ...eikalauja, kad pakeltų al...as ir pagerintų darbininkių ...žlaikymą. Jos reikalauja, ...ad į savaitę uždirbtų nuo $12 iki 14. Darbdaviai nie...o nežada. Tose dirbtuvė...e dirba nuo 15,000 iki 18,000 moterų ir mergaičių.

SUVAŽINĖJO.

38 ir Emerald gatvių se...as ir raišas žmogus ėjo gat...e ir papuolė po automobi...u. Mat automobilistai bu...) pasivogę automobilį, del...) norėdami pasprukti smar...iai bėgo ir nežiurėjo kas ...nt kelio. Vagįs sugauti.

Senelis matydamas, kad ...utomobilius ant jo užva...iuoja, leido iš rankų lazdą į ...utomobiliaus stiklus ir apa...ino automobilistą. Šie ne...egalėjo išbėgti.

PENKIOS ŠEIMYNOS BE PASTOGĖS.

D. Dardonskis, 1844 Wil...on ave. užšalusį vanden...aukį norėjo atšildyti žva...e; bešildydamas uždegė ...amą. Pakol atvažiavo ug...iagesiai, ugnis išvarė ant ...alčio penkias šeimynas.

Ar jieškote darbo? Skaitykite Drauga

Kas nori gauti darbą, turi reipties valstijinin darbo iuran į "Unskilled Labor Department", 520 W. Monroe st., Chicago. Visi darbai duodami veltui. Ir ten ...sakoma, kiek kas kur ga...i uždirbti.

4 įrankių dirbtuvėje
5 šveisti metalą
elektrikų
50 kartaisių
1 naktimis kalvio
1 architekto
1 deti vanbzdžius
1 tepliorius

Pirmas Didelis BALIUS
Parengtas
Lietuvos Vyčių 11 *Kuopos*
Atsibus Gruodžio 27—1916 m. Slavokų Sokolų Svėtainėje. Homestead, Pa.

Balius bus trečia diena kalėdų todelgi bus gero proga visiems pasilinksminti. Mes visus nuoširdžiai kviečiame atsilankyti ant šio puikiaus vakarelio o mes užtikriname kad busite užganedinti:

Visus Kviečia
Lietuvos Vyčių 11 *Kuopa.*

Lietuvių Universal State Bankas Jau Yra Suorganizuotas!

Universal State Banko šėrai visi išparduoti, bet dar ne visi pinigai sumokėti už paimtus šėrus. Yra dar apie 180 neužmokėtų šerų. Jeigu už juos šėrininkai užsimokėtų Banką tuojaus galėtume atidaryti. Tuli prižada užsimokėti ryt bet ar užsimokės, nežinome. Todėl kviečiame naujus lietuvius paimti šį 180 neapmokėtų šerų, kad kuogreičiausiai Banką galėtume atidaryti. Paimkite kas kiek galite, po vieną ar kelis šėrus ir Lietuvių Universal State Bankas tuojaus bus atidarytas. Kviečia visus

A. Olszewskis.

Reikalingas darbininkas mokantis ...erai laikrodelius taisyti ir tinkantis ...rie biznio. Kreipkitės tiktai laišku į.
Draugas Pub. Co.
800 W. 46th St. Chicago, Ill.

KODĖL NE TAMSTA?

Kas butų geriausia Kaledų dovanoms?

Kas butų naudingiausia del, pačios, vyro, brolio, sesers, dukters, sunaus ar mylimo?

Dovana kurie nepražus, bet augs su laikų ir bus daug vertesnė. Daleiskim kad Tamsta butum nupirkes šėrus vienoje iš Butterine fabrikų kuomet tik jie prasidėjo, šiendiena jau Tamsta gautum užtektinai nuošimšių užlaikyti Tamsta šiname amžiujė. Pamastyk ką tas reiškia del Taves ir pradek veikti greitai.

Mes dabar statomę vieną iš sanitariškiausių Butterine Dirbtuvė visose Suvienytose Valstijose susijungus su munis ženklin *pasisėkima,* Mes urime kontraktus ant visų metų ir tik laukia mus pradedant.

Pradėkite dabar pirkti keleta musų 7 % Preferred stocko šerų ir prie to dar gausite paprasto stocko kaipo prėmija. Šis pasiulijima yra tik ant trumpo laiko. *Pasiskubinkite!*

Rašykite arba telefonuokite musų specialis representantas Mr. G. Havercamp, Jums paaiškins visus plianus. Sužinokite dabar nelaukite ilgai.

Telefonas Harrison 5441

ED. S. VAIL BUTTERINE COMPANY

937—208 So. LaSalle St.

KALBĖK smagiai ir maloniai, kada vartoji teleponą ir kad veidas į veidą kalbėtuse.

"BALSAS SU ŠYPSUMU IŠLOŠE"

CHICAGO TELEPHONE CO.

Parsiduoda bučerne ir grocerne pigiai. Priežastis pardavimo savininko nesveikatą, nori išvažiuoti ant tyro oro. Kas nori 1 novai uždirbti pininga ai greitai atsišaukia po sekančių adresų:

4614 S. Paulina St.

Amerikos Lietuvių Mokykla

Makinama: angliškos ir lietuviškos kalbų, aritmetikos, knygvedystės, stenografijos, typewriting, pirklybos teisių, Suv. Valst. istorijos, abelnos istorijos, geografijos, politikinės ekonomijos, pilietystės, dailarašystės.

Mokinimo valandos: nuo 8 iš ryto iki 5 po pietų; vak. nuo 7:30 iki 9:30

3360 Emerald ave., CHICAGO, ILL.

AR ŽINOTE kur teisingai pirkti Kalėdų dovanas? Geriausia vieta pirkimo pas —

K. NURKAITĮ,

kaip tai laikrodėliai, žiedai ir kitokie auksiniai daiktai. Naujausio išdirbimo tavorai

K. NURKAITIS,
1617 N. Robey st.
Prie Milwaukee ir North ave.

SOROL

SUTAISYTAS iš formulos receptų ...
SOROL
... PAIN-EXPELLERIO ...
F. AD. RICHTER & CO.
74—80 Washington Street, New York.

Vyriškų Drapanų Bargenai

Nauji, neatimti, daryti ant užsakymo siutai ir overkotai. vertės nuo $30 iki $50, dabar parsiduoda po $15 ir 25 dolerius.

Nauji, daryti gatavimi nuo $15 iki $35 siutai ir overkotai, nuo $7.50 iki 18 dolerių.

Pilnas pasirinkimas kailiu pamuštų overkotų

Visai mažai vartoti siutai ir overkotai vertės nuo $25 iki $85, dabar $5 ir augščiau. Kelnės nuo $1.50 iki $4.50. Vaikų siutai nuo $3.00 iki $7.50. Valizos ir Kuperai.

Atdara kasdieną, nedėliomis ir vakarais.

S. GORDON,
1415 S. Halsted st., Chicago Ill.

AR NORI GERAI IŠMOKTI ANGLŲ KALBOS?
KORESPONDENCIJINIS SKYRIUS

Anglų kalba yra lengva išmokti, bet šis lengvumas guli ant to **kas mokina, ką mokina ir kaip mokina.** Tamsta gali išmokti visą **anglų kalbą** liuosose nuo darbo valandose savo namuose, už mažą atlyginimą.

Greičiausią, didžiausią ir pripažintą už geriausią: Amerikoniška mokykla, pasekmingai mokina per krasą **anglų kalbos ir gramatikos** visose dalyse Amer. ir Kanados. Gražų iliustruotą, su daugelių paaiškinimų ir patarimų KATALOGĄ siunčiame dykai. Rašyk platesnių žinių; įdėk kelias markes prisiuntimui katalogo.

American School of Languages — Amerikoniška Mokykla — DYKAI

KLESŲ SKYRIUS

Tuos, kurie gyvena arti, mokiname KLESOSE, dienomis ir vakarais. Jei nori greitai išmokti Angių kalbą, tai persitikrink apie musų mokyklą pirmą negu pradėsi mokslą kur kitur. Atmink, čia daug mokinių prie vieno mokytojaus neleidžiame ir mokiname daugiau negu kur kitur. Šioj mokykloj galima užbaigti GRAMMAR ir HIHG schooles kursus. Dvi mokyklos: **731 W. 18th St.,** ir **1741 W. 47th St.** Laiškus adresuokite: **AMERICAN SCHOOL OF LANGUAGES,** 1741 W. 47th St., Chicago, Ill.

SPECIALIS ŠVENČIŲ IŠPARDAVIMAS

Didžiausiame pasirinkime gražiausių dovanų Kalėdoms

Deimantiniai Žiedai del moterų nuo $5.00 ir augščiau.

14 K. Žiedai parduodami sulyg sunkumo.

14 K. Laikrodėliai—Elgin nuo $24 ir augščiau. dideliame pasirinkime LaVallieres laikrodėliai, ant rankų nešiojami, kainos žemiausios.

Columbia Grafafonai nuo $15.00 ir augščiau. Rekordai gaunami visose kalbose.

H. JOFFEY
4625 So. Ahland Ave.

KALĖDOS KALĖDOS

Ar jau turite pasirinkę sau krautuvę, kurioj pirksite ant Kalėdų prezentą? Jei ne, tai pasirinkite P. MILERIO auksinių daiktų Krautuvė, kur galėsit sau pasirinkti įvairiausių, geriausių ir tinkamiausių daiktų del Kalėdų dovanų.

Musų auksinių daiktų krautuvė yra didžiausia ir pigiausia ant West Sidės.

Musų Krautuvėj yra didžiausias pasirinkimas laikrodėlių, lenciugėlių, deimantinių žiedų, branzalietų, spilkų ir kitokių sidabrinių ir auksinių daiktų. Taipgi taisom laikrodžius, revolverius ir visokius muzikališkus instrumentus. Savo darbą gvarantuojam. Jeigu mes apsiimtume pataisyti ir nepataisytume, tai mes duodame $5.00, kaipo nagradą. Jeigu auksą pirksi, tai auksą ir gausi.

Jeigu jųs kenčiate galvos skaudėjimą ir akių peršėjmą, ar Jums kaktą smelkia ir jeigu skaitant lїteros subėga į kruvą, tai Jųs ateikite ar atvažiuokite pas mane, o aš jus išgydysiu ir akinius pririnksiu su pagelba naujausios mašinos, kur aš jums pasakysiu, kas jums kenkia. Nelaukite ilgai, bet ateikite tuojaus.

PETER MILLER

2256 W. 22nd St., ir prie pat kampo S. Oakley Ave., CHICAGO.

PIRMU NEGU PIRKSI GAUK MUSU KAINAS
Ant Durų, Lentų Remų ir Stoginio Popieros
CARR BROS. WRECKING CO.
3003-3039 S. HALSTED ST., CHICAGO

Skanių — sveikų saldainių, kvepenčių cigarų, gražių atvirućių su
KALEDU SVENTEMS
lietuviškais ir angliškais pasveikinimais, lietuviškų knygų, kalendorių ir t. t.
M. J. DOMIJONAITIS
901 W. 33rd St., Chicago, Priešais šv. Jurgio liet. Bažnyčios
Kviečiu savo viengenčius pas saviškį. Krautuvė atvira kožną vakarą.

TUOJAUS NUSIPIRK ILIUSTRUOTĄ PUIKIAIS PAVEIKSLĖLIAIS KNYGELĖ.

KĄ MUMS DUODA GIRTYBĖ! Kaina 10c. Agentams ir knygynams duodame didelį nuošimtį. Perkant vieną knygelę įdėk konvertan stampų už 10c ir savo adresą ir prisiųsk šiuo adresu:

REV. A. BRIŠKA,
4400 So. Fairfield Ave., Chicago, Ill.
Tel. Drover 8553

Amerikoniška Valstijinė Banka

1825 - 1827 Blue Island ave., Kampas Loomis ir 18-tos Gatvių.
KAPITALAS, PERVIRŠIS IR PELNAS.
$600,000.00

Valstybinis Bankas su dideliu kaitalu arti jųsų namų — Reguliariškai peržiurimas Valstijos ir Clearing House Association. Žinoma gvarancija, kad jųsų piningai yra saugiai padėti ir kad jie bus išmokėti, kuomet jųs pareikalausite.

Atdara Panedėlio, Ketvergo ir Subatos vakarais iki 8:0 v. vakare.
Kalbama Lietuviškai ir Lenkiškai.

AMERICAN STATE BANK

Suvienytų Valstijų krasa čia laiko savo pinigus

JAS F. STEPINA, Prezidentas.
ADOLPH J. KRASA, Kasierius.

BANKES The Best COFFEE 26¢ a lb.

TAUPYKITE PINIGUS —pirkite geriausią kavą Chicagoj ir mokėk už sv. tiktai **26c**

Geriausia Santos Kava Standard Kava 28 ir 30c. ver **19c**

$500 DOVANŲ, jei jųs galite rasti iš taukų darytą sviestą kurioje nors iš Bankės sankrovų.

SMETONAS	RYŽIAI	COCOA	ARBATA
Geriausias smetonos sviestas. Geresnis negu kur jųs galite gauti 40c	Geriausi Ryžiai 10c rųšies 5½c	Bankės Geriausia Cocoa. Sulygink su bent kokia ½ sv 14c	Priimniausio Arbatos Gvarantuotos 60c. vert. 40c

WEST SIDE		
1373 Milwaukee Av.	2612 W. North Av.	4729 S. Ashland
2054 Wilwaukee Av.	1217 S. Halsted St.	NORTH SIDE
1045 Milwaukee Av.	1832 S. Halsted St.	406 W. Division
1510 W. Madison st.	1818 W. 12th St.	720 W. North Av.
2830 W. Madison st.	3102 W. 22nd st.	2640 Lincoln Av.
1644 W. Chicago Av	SOUTH SIDE	3244 Lincoln Av.
1836 Blue Island Av	3032 Wentworth Av	3413 N. Clark
	3427 S. Halsted st.	